

NAŠ GLAS

DELAMARIS IZOLA

INTERNA IZDAJA

LETO XVII

11434

IZOLA, JANUAR 1975

ST. 1

V. d. direktor TOZD IRIS

Objavljamo razgovor z v.d. direktorjem Tozd IRIS, tov. Ivanom ing. Baričičem.

Glavna proizvodnja v Irisu je predelava ribe. Iris predeluje domačo ribo (sardelo, inčune, papalina) v sterilizirane konzerve, drobne plave ribe v olju ali omaki. Velika je tudi proizvodnja mešanih konzerv ribe z zelenjavo, to je predjedi (antipast) v glavnem iz uvožene ribe. Poleg navedenih spadajo med izdelke Iriša še proizvodi soljene ribe in fižola ter ribja moka in olja.

Nekateri pokazatelji izvršene proizvodnje v tonah:

Grupa proizvodov	leto 1972	1973	1974
Fižol	476,2	736,1	345,9
Pasulj	65,9	224,3	330,5
Slana riba v olju	64,3	80,1	99,1
Sardine	1567,9	1746,3	1881,9
Papalina	122,3	9,1	107,4
Tuna in skuša v olju	116,9	618,4	1029,3
Predjedi	4487,1	4000,2	4367,1
Turistična pašteta	0,3	71,5	159,6
Ribja moka in olje	270,2	318,7	252,2
Vseh gotovih izdelkov	7537,9	8224,6	8831,1

Povezanost z drugimi TOZD?

Iris je tesno povezan predvsem z Tozd Pločevinka in Tozd Riba. Od Pločevinke dobiva praktično vso pločevinasto embalažo (prek 50 milijonov doz letno, žične ključke za odpiranje konzerv in določeno količino omotnic). Od Tozd Riba je Iris odvisen glede dobave rib. Saj gre vsa ta surovina preko hladilnic, ki jih organizira Riba ali pa je to nezmrznjena riba od ulova ribiške flote.

Letna potrošnja ribe v Irisu v tonah:

	1972	73	74
Inčuni	137,6	183,6	230,5
Papalina	53,7	—	109,4
Sardela	2157,2	2323,6	2388,5
Skuša	80,2	1824,2	2925,3
Tuna	1343,2	1129,9	228,7

Kadrovska struktura zaposlenih v Irisu?

Iris zaposluje trenutno okrog 500 ljudi. Večinoma so to nekvalificirani delavci, izmed katerih pa mnogi, posebno pa tisti, ki že dalj časa delajo z ribo, že tako dobro poznajo svoje delo, da bi jim lahko priznali kvalifikacijo. Značilno je še to, da so ti delavci pri svojem delu še najbolj resni in se čutijo vezane na kolektiv, kar pa ne moremo reči za novo prihajajočo delovno silo. Prav zato, pa vodstvo Tozd Iris skupaj s strokovnimi službami pripravlja organizacijo tečaja za pridobivanje interne kvalifikacije. Sole, ki bi nam dajala ljudi s tako kvalifikacijo v Sloveniji namreč ni in smo prisiljeni, pomagati si tako, kot naši sosede v Rovinju, kjer je lansko leto opravilo preizkus znanja za kvalifikacijo preko 200 delavcev. Vse več bo potrebnega funkcionalnega izobraževanja na raznih delovnih mestih.

Zaradi težkih pogojev dela se za delo v Iris odloča zelo malo delavcev. Zato nam mora biti glavna skrb, ustvariti take delov-

ne pogoje, da človeka ne bo več strah, ko bo moral delati z ribo. Zato vodstvo tozd IRIS pričakuje, da bo mogoče urediti vsaj glavno proizvodno halo. Del te stavbe je že izdelan, vendar bo potrebno novogradnjo potegniti še naprej.

Katere investicije so poleg proizvodne hale še potrebne?

Ker se v Irisu zaradi slabe akumulativnosti in nerazumevanja republiških oblasti za to dejavnost ni več let nič vlagalo so potrebne po investicijah zelo velike.

Ker je tovarna že zelo stara, saj je že blizu stoletnice je večina stavb dotrajana. Mislim, da so najnujnejše investicije, ki jih narekuje proizvodnja naslednje:

1. Dobava še enega parnega kotla v kotlovnico Iris. Danes je proizvodnja v Irisu odvisna od enega samega kotla. Če pride do zastoja ali kvara v kotlarni se bo proizvodnja ustavila. S tem pa utegnejo nastati take izgube, da bi nastala škoda že v enem tednu presešla vrednost novega parnega kotla. Zato menim, da bi naredili veliko napako, če bi s to investicijo odlašali.

2. Zamenjava iztrošenih kontinuiranih kuhalnikov (Flach cooker) za drobno plavo ribo. Te naprave so stare 7 let in so se v teh letih že toliko iztrošile, da ne delujejo več zanesljivo. Zaradi tega obstoji bojazen, da bi lahko vplivale na kvaliteto in kapaciteto predelane domače ribe.

Zaradi zahtev inšpekcij, posebno vodno gospodarske inšpekcije bo Iris moral urediti še kanalizacijo v obratu ter investirati v čistilne naprave.

Kaj pa investicija v hladilnico?

Hladilnica predstavlja za našo proizvodnjo nujno zlo. Govori se o investicijah v hladilnico kapacitete 2000 ton. Taka hladilnica bi pomagala Irisu in naši ribolovni floti. Vemo, da prihaja pri večjih ulovih do tega, da nimamo kam pospraviti ribe. Tako ribi zapiramo vrata ravno takrat, ko nam je najlažje dosegljiva in puščamo dragoceno surovino v morju ali pa improvizirano skladiščimo ribo v »bunkerjih«, kjer ima mnogo možnosti, da se pokvari in izgubi na kvaliteti. Proizvodnja je takrat prenatrpana z ribo. Take količine ribe bi lahko mirno pospravili v industrijsko hladilnico od tam, pa bi dali v proizvodnjo, ko ne bi bilo ulova. Na tak način bi proizvodnja enakomerno potekala in nanjo ne bi vplivalo vreme, kar se dogaja danes. Prav tako bi v veliki meri odpadli stroški prevozov in najemnin za hladilnice. Tozd RIBA se poslužuje poleg dekanske hladilnice še hladilnice v Ljubljani, Zadru, Trstu itd. Podoben je problem skladiščenja uvožene ribe (skuša). Največji je ulov skuše v zimskih in pomladanskih mesecih.

Takrat bi imeli možnost nabaviti velike količine ribe za predelavo vendar zaradi pomanjkanja prostorov tega ne moremo in nam proti koncu leta ta surovina zmanjka. Vrednost investicije v hladilnico znaša približno 3 milijarde, ki pa jih Iris ne bo zmožal brez zunanje pomoči. Tudi za ozd DELAMARIS bi bilo to bre-

»Naš glas« izdaja kolektiv kombinata konzervne industrije »Delamaris« Izola. List urejuje uredniški odbor skladno s predpisi. Odgovorna urednica Albina Škapin. Tiska Zvezniška tiskarna Ljubljana, 1974, v nakladi 1300 izvodov. List dobijo člani kolektiva brezplačno.

me brez družbene pomoči prehudo, saj bi taka velika investicija zavrila vsako vlaganje v druga potrebna osnovna sredstva. Potrebe modernizacije proizvodnje so velike tudi v drugih tozd v Delamarisu. Vrednost prej omenjenih potrebnih investicij v Irisu znaša približno 2 milijardi brez investicije v hladilnico.

Kako je s kvaliteto izdelave?

Kar se tiče predjedi bi lahko rekli, da so dobre kvalitete. V Jugoslaviji težko primerjamo naše tovrstne izdelke z drugimi, ker jih konkurenčna podjetja ne izdelujejo v taki meri. Pri nas predstavljajo predjedi glavni del proizvodnje.

Pri sardinah pa imamo večje težave. Ne smemo namreč pozabiti, da se mora borba za kvaliteto sardin začeti že v mreži. Iz dobro očuvane ribe je mogoče narediti dober proizvod. Žal so naše ladje premajhne in imajo slabo razporejeno opremo na palubi, tako da ne morejo jemati s seboj ledu, čeprav sem mnenja, da bi se na nekaterih ladjah vseeno lahko kaj napravilo. Tudi nakladanje, prekladanje in prevoz predolgo trajajo. Upam, da se bo vsaj čas razkladanja z uporabo palet skrajšal. Mnogo težav in »hude krvi« povzročata nam in ribičem mešana riba. Prebiranje ribe, posebno če je izmučena v proizvodnji močno poslabša kvaliteto in zmanjša storilnost pri rezanju. Večkrat bi bilo bolje tako ribo predelati v ribjo moko. Bolje je prebrati ribo na ladji, ko je ta še sveža. To ribiči največkrat tudi naredijo, vendar je pri velikih ulovih to neizvedljivo.

Ali naprave za ribjo moko delujejo?

Od oktobra 1974, od kar je ribja moka pričela z delom smo izdelali cca 200 ton ribje moke in olja, kar nam je dalo skoraj 100 milijonov prometa v 4 mesecih. Res je, da smo imeli na razpolago več surovine, kot imamo sedaj, ker je bila takrat sezona ulova ribe. Poleg tega smo se dogovorili za predelavo odpadkov, ki jih odkupujemo od tovarne Ika Opatija. Delno je k temu prispeval tudi dogovor z tozd RIBA, da so ribiči lovili ribo namensko za predelavo v ribjo moko. Pri tem gre za ribo, ki ni primerna za predelavo ali prodajo, se pa ob temu lovu ujamejo tudi ribe, ki so za tržišče zanimive.

Kljub temu, da je montaža naprav stekla že maja, vsa dela na tem oddelku še niso končana, ker nam je dobavitelj dolžan u-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Občni zbori sindikata

Po programu republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije, bi morali imeti občne zборе ali skupščine osnovnih organizacij sindikata tozđ že do 31. 1. 1975, ker pa so se v naši ozd in tozđ priprave zavlekle, zaradi drugih obveznosti — obremenitev članov, ki delajo na teh pripravah, smo v zaostanku za en mesec. Tako se bomo zbrali na občnem zboru ali letni skupščini v mesecu februarju 1975.

Na teh množičnih delovnih sestankih bomo ocenili, kako smo bili delavni in politično uspešni v svojih samoupravnih okoljih. Na osnovi temeljite ocene se bomo dogovorili, kako bomo nadaljevali in usmerjali svoje politično delovanje v svoji tozđ in ozd, sprejeli bomo konkreten delovni program za letošnje leto, finančni načrt, sprejeli bomo tudi nova pravila organizacije o organiziranosti in delovanju organizacije ter izvolili oziroma potrdili izvolitev novih sestavljenih izvršnih odborov. Osnutki vseh navedenih dokumentov so že v razpravi med člani, ni v tozđ tako, da jih bo potrebno na teh delovnih sestankih samo potrditi.

Letošnji občni zbor ali skupščina, po svoji vsebini in organiziranosti ne more biti povzetek prejšnjih občnih zborov, ker ga moramo vsebinsko uskladiti z novimi družbeno-ekonomskimi in političnimi osnovami, pa tudi zato, ker je sindikat z novimi ustavnimi prvinami dobil pomembnejšo vlogo in širše opredeljene naloge, z njimi pa predvsem več dolžnosti za ustvarjanje novih samoupravnih odnosov.

Prvina, na katero moramo upreti občni zbor ali skupščino je nova ustava, republiški in zvezni kongres ZKJ in oba kongresa zveze sindikatov. Osnova za vsebinsko razpravo na teh zborih ali skupščini mora biti tudi drugi konkretni politični dogovor za uresničevanje sklepov kongresov sej predsedstev, ki so opredelili stališča in neposredne naloge

vseh političnih, družbenih in gospodarskih dejavnikov v ekonomski stabilizaciji in nadaljnjem uspešnem gospodarskem razvoju.

Sindikat kot najširša organizacija delavcev je dolžan, da v tozđ in ozd zagotovi take samoupravne odnose, kot jih opredeljuje ustava in jih je tudi konkretno opredelil že sam kongres zveze sindikatov in smo jih tudi zapisali v svojih samoupravnih aktih.

Dolžnost občnega zbora ali skupščine osnovne organizacije sindikata je, da zahteva odgovornost na vseh področjih našega delovnega procesa in samoupravljanja, v tozđ in organizaciji združenega dela itd. To bomo toliko lažje opravili, ker se bomo pogovarjali v svojem samoupravnem okolju, ker poznamo samoupravne delovne razmere, ker poznamo tudi vse uspehe in težave, ki nas težijo kakor tudi nepravilnosti, ker vemo za velike in male težave sodelavcev itd.

Zato moramo na našem občnem zboru ali skupščini sprejeti in opredeliti naše naloge v svojem delovnem načrtu, kako smo samoupravno organizirani, kakšna mora biti vsebina naših samoupravnih odnosov, kaj je delavska kontrola, kako poslujejo naši samoupravni organi, kako gospodarimo, kako se povezujemo z drugimi tozđ, kakšne so življenjske razmere naših sodelavcev, stanovanjska politika, družbena prehrana itd.

To vsekakor niso vsa vprašanja, s katerimi naj se sindikat ukvarja, verjetno je še mnogo drugih vprašanj in problemov, v vsaki tozđ, ki bodo na teh zborih obravnavali.

Vodstvo osnovne organizacije sindikata v tozđ je dolžno pripraviti vse, kar je potrebno za pravilno izvedbo občnega zbora ali skupščine. Osnovna vrednota tako pripravljene zbora ni samo enkratna, ampak v akcijah, ki bodo temu sledile.

Stres Andrej

pričakujejo, da se bo gradnja hale A le nadaljevala in je ta razmestitev začasna.

Kakšne so perspektive TOZD IRIS?

Slabe. Kot kaže bo z investicijami težko. Mislim, da bo obrat propadel, če se ne uredijo delovni pogoji in ne nabavijo primerne delovne priprave. Obenem je nujno, da se za proizvodnjo izberejo taki proizvodi pri katerih je možno dosegati čim višjo produktivnost in mehaniziranost proizvodnje. Naloga tozđ IRIS je ta, da do leta 1980 doseže kapaciteto 250 000 doz dnevno.

Stremeti moramo, da se predela čim več domače ribe, da ne bomo tako odvisni od uvoza. V severnem Jadranu je rib dovolj za potrebe predelave. Potrebno jih je uloviti, pospraviti in predelati. To pa zahteva velike investicije v ribolovno floto, hladilnico in predelavo.

V novi tozđ z novo prikolico

Peta TOZD

Precej smo pisali o Transportu, kot o novo nastajajočem tozđ.

Zbor delovnih ljudi v samoupravni skupnosti organizacijske enote Transport, nam je sporočil spremenjeni sklep, ki se glasi:

1. Sprejme se analiza o družbeno-ekonomski upravičenosti ustanovitve temeljne organizacije združenega dela Transport.

2. Dosedanja organizacijska enota Transport, ki je bila do sedaj v sestavu skupnih služb kombinata konzervne industrije Delamaris — Izola, se organizira kot temeljna organizacija združenega dela.

3. Tozđ bo poslovala pod imenom: Temeljna organizacija združenega dela Avtotransport — Izola n. sol. o. Skrajšano ime tozđ je Avtotransport Izola n. sol. o. Sedež tozđ je v Izoli, Dan-tejeva 18.

4. Predmet poslovanja tozđ je: prevoz blaga za kombinat konzervne industrije Delamaris in za druge organizacije združenega dela.

5. Odnosi med tozđ Avtotransport ter ostalimi tozđ in skupnimi službami se bodo uredili s samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo, oziroma s statutom delovne organizacije in s pogodbami v skladu s samoupravnim sporazumom in statutom.

6. Sredstva, ki jih uporablja organizacija Transport, postanejo sredstva nove tozđ, v skladu s samoupravnim sporazumom o delitvi sredstev, oziroma z njegovimi spremembami.

7. Do volitev in konstituiranja organov samoupravljanja tozđ, to funkcijo opravljal zbor delovnih ljudi.

8. Do sprejema samoupravnih normativnih aktov tozđ, se bodo uporabljali akti delovne organizacije v skladu s temi sklepi.

9. Do imenovanja poslovodnega organa tozđ, bo to dolžnost vršil tov. Vinko Franetič, dose-danji vodja priprave, odpreme in transporta.

10. V 15 dneh od dneva sprejetja tega akta, se bo izvršila predznanba ustanovitve tozđ v sodni register.

11. Tozđ bo v osmih dneh po sprejetju tega sklepa o svojem organiziranju, dostavil vsem delom delovne organizacije (tozđ in samoupravnim skupnostim).

12. V roku, ki ga predvideva 59. člen zakona o konstituiranju ozd in njihovim vpisom v sodni register bodo delavci tozđ pristopili k samoupravnemu sporazumu o združitvi v kombinat konzervne industrije Delamaris. V tem času mora biti sprejet tudi statut tozđ in izvoljeni organi upravljanja v skladu s statutom.

Predsednik zbora
Marjan Budal

Delo arbitraže

Za odpravo nekaterih nepravilnosti in neskladnosti, ki so nastale pri reševanju pritožb na OD po posameznih tozđ in samoupravnih skupnostih je centralni delavski svet imenoval arbitražno komisijo z enkratno nalogo, da nastale nepravilnosti odpravi, uskladi razmerja med enakimi in podobnimi delovnimi mestri, ter izdela predlog rešitve problema in ga posreduje centralnemu delavskemu svetu.

Na osnovi sklepa CDS je arbitražna komisija obravnavala navedeno problematiko na svojih sejah, ki so bile v mesecu decembru in januarju.

Arbitražna komisija je svoje delo zaključila in predlog rešitve tega problema posredovala tajništvu samoupravnih organov, predsedniku centralnega delavskega sveta, predsednikom DS tozđ in samoupravnih skupnosti, glavnemu direktorju, kadrovske službi in finančnemu sektorju. Ko bo predlog obravnaval in potrdil CDS, bo šel v obračun in izplačilo.

Silvano Kaligarič

(Nadaljevanje s 1. strani)
rediti še nekatere stvari. Prav tako je potrebno dokončati garderobe za delavce in urediti primerno zračenje oddelka.

Kako je z napravami za izdelavo antipast?

Naprave za proizvodnjo predjedi so montirane. Poskusno že delujejo avtoklavi za kuhanje in hlajenje ribe. Dela pri montaži trakov za čiščenje in vlaganje rib so se zavlekla največ zato, ker smo morali spremeniti lokacijo naprav. Prvotno je bilo predvideno, da bodo ti trakovi delali v starem delu stavbe. Ker pa inšpekcijske službe, varnostna in sanitarna zahtevajo ureditev tlakov, osvetlitve in čistoče, pričakujemo, da bomo z gradnjo hale A nadaljevali zato smo prestavili te trakovne v novo zgrajeni del hale A. Pri tem je bilo potrebno spremeniti projekt inštalacij in spremeniti transportne poti. Mislim, da bo ta del naprav v preizkušnji konec februarja. Obenem vsi delovni ljudje v Irisu

MLADI V ORGANIZACIJI

Po 9. kongresu ZSMS smo začeli na obali s pripravo za ustanovitev občinskih konferenc ZSMS ter začeli s povezovanjem v občinsko konferenco Sežana, s katero smo tudi že prej sodelovali.

Tako smo ustanovili tudi v Izoli občinsko konferenco ZSMS. Njen predsednik je Boris Ivančič. Na ustanovni konferenci, ki je bila 27. 11. 1974, smo sprejeli poslovnik in povzeli iz razprave smernice za naše bodoče delo.

Občinske konference ZSMS Izola, Koper, Piran in Sežana so ustanovile na ustanovni konferenci v Portorožu dne 30. 12. 1974 obalno-kraško konferenco. Predsednik je Darko Deško, dosedanji sekretar obalne konference, sekretar pa Franc Čad iz občinske konference Sežana.

Kaj pa v Delamarisu?

Tudi v Delamarisu so se mladinci — delegati iz osnovnih organizacij ZSMS TOZD, konstituirali in izvolili novega predsednika, sekretarja in blagajnika. Za novega predsednika je bil izvoljen Zmago Gačnik, dosedanji

član predsedstva, za sekretarja Marija Staver, za blagajnika Slavica Lazar.

O bodočem delu nam je govoril Zmago Gačnik, predsednik koordinacijske konference osnovnih organizacij ZSMS.

Kaj planirate v programu dela?

Delo, ki smo si ga zastavili, je v skladu s prizadevanji ZSMS, kajti z reorganizacijo ZMS v no-

Sekretar koordinacijske konference OO ZSMS Marija Staver

vo organizacijo ZSMS se začena novo obdobje družbenopolitične organiziranosti mladih v borbi za

cilje socializma. Nov bistven element, ki ga bo morala imeti vsaka OOZSM Delamaris je ta, da bo možna ustvarjati pogoje in izpeljati politične akcije, ki

na jasnem. Ravno od tega kako se bomo organizirali, je odvisen uspeh našega dela. Princip je tak, da bi delo tako razdelili, da bi delal sleherni mladinec. Uspehi

Predsednik OK ZSMS Izola govori na ustanovni konferenci

bi utrle pot hitrejšemu družbenemu napredku, kot ga je možno zaslediti danes.

To pa bo možno, če bodo člani OO subjekti pri oblikovanju stališč in akcij organizacij. Tako bodo spoznali svoje politične sile in jih združevali v politično moč, ter le-te ne bodo ločevali od sebe. Zato je tudi delo, ki smo si ga zastavili usmerjeno predvsem k sodelovanju z družbenopolitičnimi organizacijami, idejnopolitičnem izobraževanju članov OO, spremljanju in analiziranju družbenega dogajanja v podjetju, krajevni skupnosti..., spremljanju in analiziranju družbenopolitičnih dogajanj doma in v svetu, doseganju takega političnega vzdušja, da bodo člani delovne skupnosti sprejemali samoupravljanje kot način izražanja svojih interesov in realizacijo le-teh, odkrivanju in borbi z vsemi nosilci negativnih družbenih pojavov in tendenc, sodelovanju pri delu samoupravnih organov in dajanju pobud in predlogov za njihovo delo. To pa ni edino področje, na katerem se želimo uveljaviti. Prav tako si želimo kulturnega udejstvovanja, športa, sodelovanja v mladinskih delovnih akcijah itd.

Kako ste pristopili k izdelavi programov?

Kot vidiš program ni ozko zastavljen, nasprotno zelo obširen. Zato smo pri njegovem osnutku sodelovali vsi. Predosnutek so sestavile OO na svojih sestankih, uskladili pa smo jih skupno, torej predsedstvo OO in predsedstvo koordinacijske konference. Program pa moramo še razgruditi v detajle. To je sedaj najvažnejše delo, ki smo si ga zastavili, pa tudi z organiziranostjo v OO ZSMS si moramo biti

so že tu, saj so se v OO IRIS med drugim odločili, da bodo urejali in očistili obrat. Prva akcija je bila 25. januarja, katere se nismo polnoštevilno udeležili, kar je razumljivo, saj je bila prva. Kot vidiš nam poguma in elana ne manjka.

Kako so se že organizirali posamezni člani predsedstva?

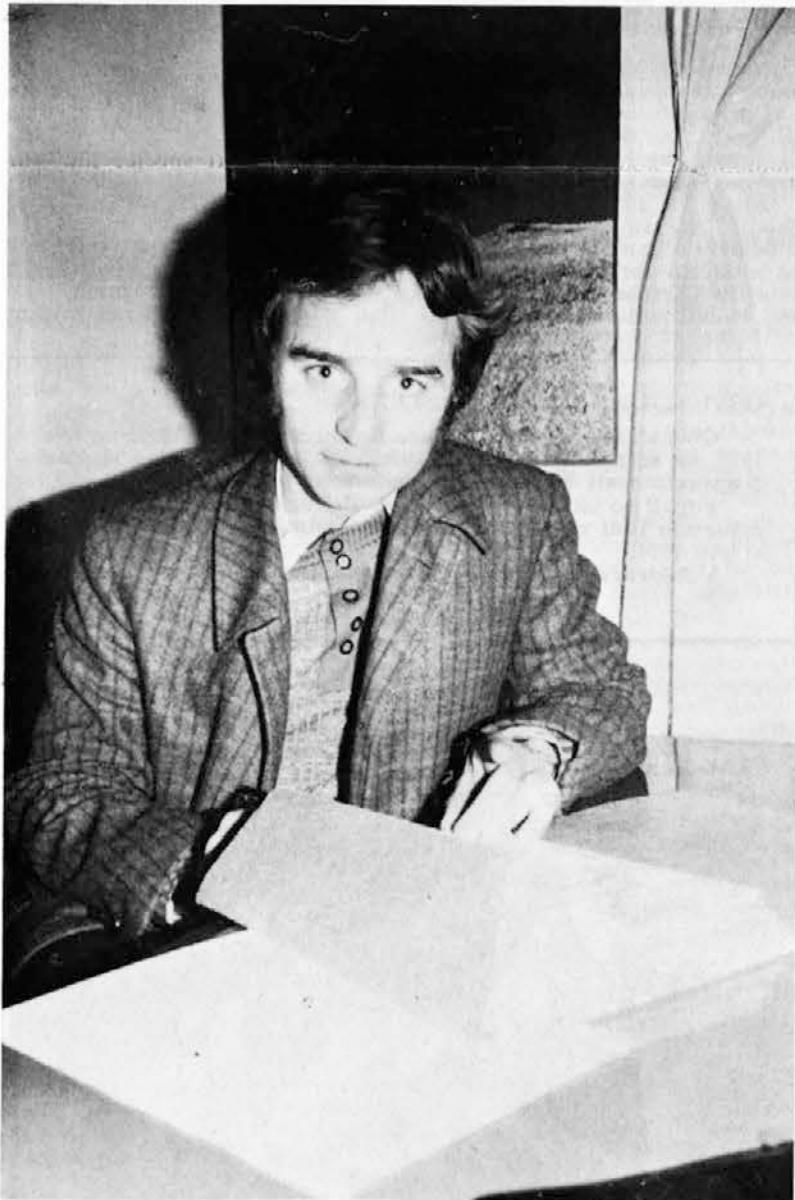
Vse, kar smo do sedaj storili, je delo nas vseh, vendar lahko pohvalim le OO Argo ter IRIS.

Predsednik OO Riba Drago Znidaršič

Z delom OO Riba pa nikakor nismo zadovoljni in bomo morali resneje prijeti za delo.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Predsednik koordinacijske konference OO ZSMS Zmago Gačnik

Delegati zbora združenega dela OS

28. 3. 1974 smo volili delegate v zbor združenega dela v občinski skupščini. Delegacije so se konstituirale, izvolile so svoje predsednike. Pred vsako sejo dobijo iz občine gradivo. Predsedniki delegacij so zadolženi za sklic delegacije ter za določitev delegata za skupščino.

O delu delegacij so nam govorili Zorko Dežjot, Slavko Koren in Marjan Stanič, ki vodijo delegacije v tozd Iris, samoupravnih skupnostih in tozd Riba.

Zorko Dežjot — vodja delegacije Irisa

»Ljudje so še premalo seznanjeni z delom občinske skupščine. Se vedno ne razumejo koliko pravic pa tudi dolžnosti jim nalaga nova ustava. Delegati premalo obveščajo svoje sodelavce o delu, ki poteka v skupščini. Delavci tako niso informirani, če pa dobijo informacije, so te prepozne in včasih niso resnične.

O določenih stvareh ne moremo zavzeti stališč, ki bi bistveno vplivale na odločitve, zaradi pomanjkanja časa. Vodilni delavci so včasih preveč nezainteresirani za določene probleme.

Kakšno je po vašem spremljanje aktov po sprejetju?

Zelo slabo, v kolikor ne gre za lasten interes. V nasprotnem primeru zatonejo v pozabo.

Delegacije so premalo povezane med seboj. Na skupščino pridejo naši delegati precej nepripravljeni. Opazujem pa člane drugih delegacij, ki pridejo na skupščino s pripravljenimi predlogi in vprašanji. Pri nas pa gradivo včasih samo na hitro preberemo.

Slavko Koren — vodja delegacije samoupravnih skupnosti

»Ko dobimo gradivo, pregledamo posamezne točke ter dajemo naša mnenja do določenih stvari.

Ocenjevanje samoupravljanje in delegatski sistem je še prezgodaj. Delegatski sistem še ni zaživel v taki meri kot to zahteva

samoupravna ureditev. Za popolno oceno je torej še prezgodaj, menim pa, da je samoupravno delovanje v občini IZOLA dobro zaživel, v skupščini pa tudi v posameznih komisijah, ki so bile imenovane na ravni občine. Za uveljavljanje delegatskega sistema v našem podjetju pa vemo, da ne bo še tako kmalu steklo. Pri nas v naši delegaciji se srečujemo s konkretnimi primeri — naša delegacija zajema delegate samoupravnih skupnosti skupnih služb. Vzdrževanja in transporta. Delavci — delegati skupnih služb so precej vezani že na druge funkcije, delavci transporta pa so precej izven podjetja, zaradi njihovega načina dela. Podobno velja tudi za Vzdrževanje.

Na naših sejah delegati sprašujejo ter nakazujejo razne rešitve. Zanimajo se predvsem za konkretne stvari, tako je vse polno vprašanj s področja komunalnih zadev. Izvrševanje takih odločkov se potem tudi spremlja, medtem ko se ostale odloke precej zanemari.

Glede spremljanja aktov na občini moram reči, da je precej urejeno, pri nas pa se stvari ponavdi ne premaknejo dalje od pravilnikov, sklepov in ukrepov.

Negativnost?

Prisotnost delegatov na sejah je slaba. Usklajevanje med posameznimi delegacijami v okviru tozd je slaba, stališča pa morajo priti na skupščino že izdelana. Usklajevanje smo izvršili le tedaj, ko smo zahtevali, da se reši problem izvoznih premij.

Premajhna je povezava med delegacijami in samoupravnimi organi.

Gradivo, ki ga dobimo je preobsežno za kvalitetno razpravo, zato včasih samo na hitro preberemo, kar pa je jasno precej premalo.

Resnost?

Najtežje je tedaj, ko moramo izbrati delegata za sejo. Vsak

ima svoje obveznosti, prostega časa pa zelo malo.

Informiranje?

Material dobijo člani delegacije sorazmerno pravočasno, prav tako tudi zapisnike s skupščine. Od tu naprej pa je obveščanje zelo slabo, razen redkih izjem, ko gre za osebne interese ali za stvari s katerimi se vsak dan srečujemo.

Marjan Stanič — vodja delegacije tozd Riba

Tudi delegacija tozd Riba se ukvarja s podobnimi problemi.

»Ljudje, ki so v delegaciji imajo tak način dela, da jih je težko sklicati skupaj, ker so to delavci mehanične delavnice in ribiči. Njihovo delo je takega značaja, da so le malokdaj v podjetju. Poleg tega so nekateri člani delegacije že preobremenjeni z drugimi funkcijami in to funkcijo težko izpolnjujejo.

Spremljanje aktov po njihovem sprejetju je slabo. Urejena ni nobena kontrola za ugotovitev, koliko se upoštevajo posamezna določila pravilnikov in drugih sprejetih aktov.

Pripravi: Albina Skapin

V razpravi

Odbor za pravice iz dela je na svoji redni seji dne 23. 1. 1975 obravnaval pripombe komisij za pravice iz dela tozd in samoupravnih skupnosti na samoupravnih načelih za delitev sredstev za osebnih dohodke in določila o delu po učinku. Razprava je potekala pod vodstvom službe za organizacijo, ki je k posameznim pripombam podala obrazložitev. Pripombe so bile različne, kar pomeni, da so bile nekatere koristne in sprejete, kot dopolnitve samoupravnega sporazuma, nekaj pripomb pa je bilo takih, ki jih bodo morali vsebovati bodoči interni akti tozd in samoupravnih skupnosti.

Odbor za pravice iz dela je sklenil, naj se začne obravnava v delovni organizaciji. 4. februarja je začela obravnava in bo trajala do 12. februarja 1975 v kateri bi bilo zaželeno, da sodelu-

je čimveč delavcev s svojimi pripombami, ki bodo samoupravni sporazum obogatili.

Delitev sredstev za osebne dohodke in druga vprašanja s področja medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu so neodtuljiva pravica delavcev, zato se po zakonskih določilih meni, da je tak sporazum sprejet, ko se za njega pismeno odloči najmanj 2/3 delavcev.

Ob koncu meseca januarja je bila objavljena sindikalna lista 1975, ki vsebuje nekatera določila kot jih predvideva naš samoupravni sporazum. Ta sporazum ni usklajen z novo sindikalno listo. Uskladitev bo opravljena naknadno po predhodnem pristanku grupacije živilske in tobačne industrije Slovenije, kar nam zagotavlja 85. člen osnutka samoupravnega sporazuma.

Rudl Zvezda

OBVESTILO KADROVSKE SLUŽBE

Obveščamo vse upravičence do otroškega dodatka za leto 1975, da se zglasijo v kadrovski službi zaradi podpisa »Izjave o upravičenosti do otroškega dodatka«.

Pogoji so isti kot v letu 1974. Vsi upravičenci naj s seboj prinesejo tudi potrdilo o prejetem osebnem dohodku zakonca v letu 1974.

V kadrovski službi se zglasite čimprej.

Kadrovska služba

(Nadaljevanje s 3. strani)

Sodelovanje s HP?

Predsedniki mladine iz Droge, Kolinske, Talisa, Uniona, Laškega ter Delamarisa smo 27. 12. 1974 zbrali v prostorih HP Kolinska, kjer smo pregledali naše dosedanje delo, ter sklenili, da se bomo seznanili z delom posameznih delovnih organizacij, izmenjavali mnenja in izkušnje ter se med seboj spoznali. Prvi

Predsednik OO Iris Dino Medoš

tak obisk bo v Talisu in sicer 15. februarja 1975. Na tem sestanku smo tudi predlagali, da se na nivoju HP organizira konferenca vseh družbenopolitičnih organizacij. Naše sestanke bomo sklicevali bolj racionalno, na primer teokrat, ko je DS ali poslovni odbor HP. Med seboj si bomo izmenjavali glasila delovnih organizacij. V nadaljevanju sta se nam pridružila tudi generalni direktor HP tov. Polde Maček in direktor HP Kolinske tov. Jože Počivavšek. Pozdravila sta našo iniciativo, da sodelujemo in razširjamo skupno politiko, kajti ravno mladina je tista gonilna sila, ki bo pomagala prebroditi meje, ki smo si jih ustvarili s konkurenčnostjo na Jugoslovanskem in trujem tržišču, tako da postanemo enotni. Se o marsičem bi se lahko pogovorili, saj to ni vse, kar smo in kar še bomo storili.

Pripravi:

Albina Skapin

Predsednik OO Argo Zdenko Pucer

Ladja z največjim ulovom

Ribiška ladja M/L Deklica je v letu 1974 dosegla največji ulov. 7-članska posadka je ulovila 296.216 kg ribe in tako dosegla prvo mesto med 22 ribiškimi ladjami. Kapetan ribiške ladje M/L Deklica, je Ivan Strasner, motorist Miha Kovačič, ostali člani posadke so: Jože Pečar, Emil Sinkovič, Jože Sodrznik, Marjo Dagri in Branko Zele.

Ivan Strasner nam je takole povedal o uspehu svoje ladje: »Pri ribolovu je važna sreča. Sreča, ki je združena z znanjem in zainteresiranostjo cele posadke za delo. V teh 296.216 kg ribe je vloženih precej težkih in neprespanih noči ter dnevov, ko smo delali neprestano dan in noč. Takrat nam gre za zaslužek, tovarni pa je v korist riba, katero dobijo doma. Čeprav še ni

poskrbljeno za celotni ulov. Pri-
dejo dnevi, ko z veseljem zaje-
mamo v mrežo velike količine
ribe, ko pridemo na obalo, pa
nimamo kam z ulovljeno ribo.
Hladilnica je polna, v proiz-
vodnji ne morejo predelati tako
velikih količin ribe, trg pa tudi
ne sprejme takih količin ribe,
vključno dobro organizirani pro-
dajni mreži. Tako ostanemo vča-
sih doma tudi takrat, ko se riba
'sama ponuja'.

Za tako velik ulov se moramo
zahvaliti tudi upravi ribolova,
ker so ladje pravočasno priprav-
ljene, in tako pripravljene za
ulov, da ne prihaja do velikih
okvar med samim ulovom.

Ivan Strasner, ni samo dober
kapitan, temveč tudi kot član
samoupravnih in družbenopoli-
tičnih organizacij zelo aktiven.
Bil je član DS obrata Riba, se-
daj pa je član CDS ter član DS
HP. Tudi žena, zaposlena v tozd
Iris, je angažirana v organih
upravljanja.

Ribištvo je stara panoga. Od
začetka, ko so lovili z majhnimi
ribiškimi čolni pa do danes, ko
lovimo z ladjami, ki sicer niso
najmodernejšje opremljene, je
preteklo precej časa. Ribič je bil
lahko le tisti, ki je zrasel ob
morju. Danes so na ribiških lad-
jah zaposleni ljudje, ki so bili
rojeni in so živeli daleč od mor-
ja. Tako je tudi kapetan M/L
Deklica prišel v Izolo pred 17
let.

In danes?

»V ribištvu vidim bodočnost.
Ostal bom v tem poklicu, če pa

hočemo pritegniti k delu mlade
ljudi moramo nuditi več, kot so
nudili nam, ko smo prišli na lad-
je. Zato se mora bolj angažirati

Srednjeročni plan

**SPREJET JE SREDNJEROČNI PLAN REŠEVANJA STANOVANJSKE PROBLEMATIKE ZA RAZ-
DOBJE OD 1975 DO 1980 — KAKSNE SO MOŽNOSTI?**

Centralni delavski svet je na
svoji seji dne 25. 12. 1974 sogla-
sno sprejel srednjeročni plan re-
ševanja stanovanjske problemati-
ke v naši delovni organizaciji.

Postavlja se vprašanje, kako
naj bi se problem pri nas reševal
v naslednjih petih letih.

Iz samega plana je razvidno,
da imamo nerešene stanovanjske
probleme že od leta 1954, in si-
cer:

- 36 primerov iz leta 1954
- 39 primerov iz leta 1960
- 29 primerov iz leta 1965
- 38 primerov iz leta 1970

torej skupaj 142 primerov.

Za rešitev teh problemov bi
potrebovali po sedanjih cenah
36 milijonov dinarjev.

Če k temu prištejemo še po-
trebe po kreditih za razne adap-
tacije in novogradnje pa skupaj
41 milijonov dinarjev.

Upoštevajoč vsakoletno dolo-
čeno inflacijsko stopnjo, to je
podražitev, bi končno potrebova-
li v 5 letih vsega skupaj 50 mi-
lijonov dinarjev ali poprečno 10
milijonov letno (1 milijardo star-
ih din).

Tu se postavlja vprašanje ali
je naša delovna organizacija spo-
sobna zbrati vsa ta potrebna
sredstva?

Po vseh principih poslovanja,
posebno velja to za našo delovno
organizacijo, lahko takoj odgovo-
rimo, da tega bremena ne zmor-
emo. Kajti v kolikor bi delovna
organizacija vso svojo akumulaci-
jo usmerila v reševanje stano-
vanjske problematike, bi na dru-
gi strani povzročili še večjo ško-
do, ki je ne bi mogli tako hitro
popraviti.

Tukaj mislim predvsem na po-
trebe za redno investicijsko vzdr-
ževanje, nadomeščanje starih in
izrabljenih strojev, nove investic-
ije in podobno. Naj še dodam,
da tudi po obstoječih predpisih
ni mogoče vse razpoložljive aku-
mulacije usmerjati samo v stano-
vanjsko izgradnjo. Torej nam
ne preostane nič drugega kot
reševanje teh vprašanj samo v
okviru možnih razpoložljivih
sredstev.

Pa pogledjmo, katere so te mož-
nosti?

Po sprejetem srednjeročnem
planu naj bi naša organizacija
vsako leto izločala namenska
sredstva za reševanje stanovanjs-
ke problematike, takole:

v letu 1975 din 3.600.000 in
1.000.000 iz ostanaka dohodka, 76.
leta din 3.960.000 + 1.000.000, 77.
leta din 4.380.000 + 1.000.000, 78.
leta din 4.800.000 + 1.000.000 in
79. leta din 5.280.000 + 1.000.000
ali skupaj 27.000.000 din.

Od teh sredstev, ki nam osta-
nejo, pa imamo že sprejetih ob-
veznosti (vračilo kreditov in po-
dobno) za dobo 5 let, skupaj pri-
bližno 2.400.000 din. Zato nam ne
bo preostalo drugega, kot da na-
jamemo kredite. V kolikor bomo
uspevali na natečajih. Teh kre-
ditov pa lahko najamemo toliko,
kolikor smo kreditno sposobni
in to največ 10.000.000 din v pe-
tih letih.

Če sedaj pogledamo razpolož-
ljiva sredstva, ki bi nam bila na
razpolago v petih letih, bi ta
sredstva znašala približno
21.510.000 din ali dobro polovico
od tistih, ki jih dejansko potre-
bujemo.

podjetje, občina in republika.
Šele takrat bomo uspeli.

Direktor tozd pa je na zaključ-
ku našega pogovora dejal: »Z
združenimi močmi.«

Posadki M/L Deklica in ostalim
ribiškimi ladjam želimo še mno-
go uspeha pri ulovu.

Pripravila:
Albina Skapin

Zato bo naša bodoča naloga in
usmeritev v to, da bomo morali
strogo upoštevati veljavne pra-
vilnike, tako da bo naša organi-
zacija skrbela za rešitev stano-
vanjskega problema samo za ti-
ste člane kolektiva, ki ne bodo
mogli drugje rešiti svojo stano-
vanjsko vprašanje. Za vse tiste
pa, ki imajo pogoje pri solidar-
nostnem skladu in tiste, ki lahko
najamejo kredit pri skladu zdru-
ženih sredstev (v katerega odvaja-
mo tudi mi letno približno
700.000 din) pa proučiti možnosti
rešitve stanovanjskega problema.
Marjan Piško

Honorarji prispevkov za „Naš glas“

Odbor za pravice iz dela kom-
binata Delamaris Izola je na svo-
ji 14. redni seji, ki je bila dne
23. 1. 1975 sprejel naslednji

SKLEP

o honoriranju prispevkov
za »Naš glas«

1. Avtorjem vseh vrst prispev-
kov za časopis Delamaris Izola
(v nadaljevanju časopis) pripada
za delo honorar.

2. Vsi članki, dopisi t. j. vsi
teksti morajo biti natipkani na
strani pole z robom in korektur-
nim razmakom vrstic, a slike,
risbe, grafikoni, križanke in po-
dobno pa v formatu, ki ga določi
odgovorni urednik.

3. Vse prispevke je treba od-
dati odgovornemu uredniku 10
dni pred izdom časopisa, najno-
vejšje vesti pa najmanj dva dni
pred izdom časopisa.

4. Honoriranje člankov za nor-
malni tisk velja:

Notranja delitvena razmerja v
okviru te točke cenika določa
uredniški odbor.

5. Odgovorni urednik »Naš
glas« je dolžan napisati najmanj
10 (deset) tipkanih strani za
vsako številko časopisa in po-
skrbeti za to, da bo material pri-
meren za tisk tudi oblikovno. Po
oddaji gradiva v tisk, mora po-
skrbeti tudi za tehnično uredi-
tev časopisa.

Za vse druge njegove prispev-
ke pa prejme avtorski honorar
po tem ceniku.

6. Honorarje izplačuje finančni
sektor Delamaris Izola, na podla-
gi obračuna, ki ga predloži od-
govorni urednik pri izidu vsake
številke in potrdi direktor sploš-
nega sektorja.

7. Tak cenik prične veljati z
dne 1. 1. 1975.

8. S tem se razveljavlja sklep
upravnega odbora št. 1058 z dne
28. 4. 1971.

Predsednik odbora za pravice
iz dela
Milan Nardin

	Din
a) članki, vesti, novice obvestila od vrstice	0,90
b) razprave, izvorni strokovni članki, potopisi, analize od vrstice	0,90
c) fotografije 9 x 14 iz privatnega arhiva do	10,00
d) križanke	do 200,00
e) šahovski problemi	do 10,00
f) šale, karikature	do 15,00
g) grafikoni	do 20,00
h) recenzije in korekture, ki jih opravijo člani uredniškega odbora, 30% od višine avtorskih honorarjev	

Izobraževanje

V letošnjem letu je večina gospodarskih organizacij na Obalnem območju kakor tudi naše podjetje podpisalo samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov.

S samoupravnim sporazumom naj bi na območju SR Slovenije sprejemali enotne kriterije, ki naj bi prispevale k zmanjševanju odliva kadrov iz manj razvitih območij in usmerjanju kadra ter obenem zagotavljanju enakopravne možnosti kadrovanja organizacijam združenega dela glede na njihove potrebe in v skladu z družbenimi plani razvoja. Štipendiranje v smislu tega sporazuma se delijo na kadrovske in socialne. Kadrovske štipendije podeljujejo podjetja, višina štipendije pa je določena s samoupravnim sporazumom in varira glede na dosežen uspeh študenta. Štipendija iz združenih sredstev (socialna) pa pripada tistim proslincem, katerih delež njihovih staršev ne presega življenjskih stroškov, ki se ugotavljajo vsako leto na novo. Kot delež staršev se upošteva polovičen dohodek na člana družine in otroški dodatek kandidata za štipendijo. Razlika do življenjskih stroškov pa naj bi bila zagotovljena s štipendijo iz združenih sredstev. Pri določanju višine življenjskih stroškov se bo upoštevalo stroške:

- stanovanja in hrane
- obleke in obutve
- šolskih potrebščin
- kulture in rekreacije
- prevoza.

Za leto 1975 so znašali življenjski stroški za dijake 900 din, za študente pa 1.200 din mesečno kar pomeni, da bi dobil pomoč iz združenih sredstev učenec oziroma dijak, kjer dohodek na člana družine ne presega 1.800 din oziroma 2.400 din.

Zal do celotne realizacije tega sporazuma ni prišlo, ker ima sklad združenih sredstev premalo denarja za rešitev vseh prošenj in je v letošnjem letu rešil le najnujnejše primere.

Pripombe bi imela glede višine ne štipendij, ki so za današnje stalno naraščanje cen nizke. Poleg tega pa je premalo razlike med višino štipendije za tiste dijake, ki se šolajo v večji oddaljenosti od doma in morajo stanovati v internatih ali privatno in tistimi, ki lahko stanujejo doma.

V letošnjem letu je bila izvedena množična akcija na področju izobraževanja iz varstva pri delu in usposabljanju delegatov in članov delavske kontrole. Poleg zgoraj omenjenega izobraževanja, štipendistov vajencev, so se posamezniki izobraževali na raznih izobraževalnih inštitucijah (DU Koper, Zavod za varjenje, Gospodarska zbornica itd.), raznih strokovnih seminarjih, tečajih, simpozijih.

V prihodnjem letu nameravamo pričeti z drugo akcijo, ki bi bila prav tako množičnega pomena in sicer pridobitev znanja o higieni živil. Preizkus znanja s tega področja naj bi zajel vse delavce, ki tega tečaja še niso opravili. Po določilih uredbe o tečajih in izpitih za pridobitev osebnega znanja o higieni živil, si morajo pridobiti znanje o higieni živil in osebni higieni vsi delavci, ki prihajajo na svojih stalnih ali začasnih delovnih mestih v proizvodnji ali prometu z živi v neposredni dotik z živi.

Prav tako pripravljamo program izobraževanja za interne kvalifikacije, kjer se bomo v začetku omejili na zahtevnejše in nevarnejša delovna mesta.

Nekoliko več pozornosti kot v letošnjem letu nameravamo posvetiti v letu 1975 tudi osnovnošolskemu izobraževanju.

Nuša Pavlin

bomo zagotovili resnično informiranost v podjetju, kar je temelj za razvijanje nadaljnega samoupravljanja.

Na sestanke novinarske sekcije bi moral poleg odgovorne urednice obvezno še kdo od članov ozd. Andrejka Tanko

Stroški za »Naš glas«

Na podlagi 41. člena (Uradni I. SRS, št. 7/73) objavljamo stroške za izdajo »Naš glas«. Iz finančnega sektorja smo od tov. Karmele Repič dobili naslednje podatke:

Po podatkih iz finančnega knjigovodstva so znašali stroški tiskanja tovarniškega glasila »Naš glas« v letu 1974 75.760.— din.

Honorarji za prispevke oziroma članke v tovarniško glasilo v letu 1974 so znašali 8.430.— din.

Torej skupni stroški tiskanja časopisa so bili v letu 1974 84.190.— din.

V znesku 84.190.— din pa ni zajet osebni dohodek referenta za informiranje, ki je istočasno tudi glavni, odgovorni in tehnični urednik glasila. Osebni dohodek na tem delovnem mestu je znašal 31.717,35 din v letu 1974.

Skupni stroški tiskanja, honorarji ter neto OD urednika tako znašajo 115.907.— din.

Je to glede na resolucije in sklepe kongresa ZKJ, ZS in ZMS preveč?

V resoluciji ZS je namreč napisano:

Vsestransko, celovito, pravočasno in predvsem delavcem razumljivo obveščanje ter razvite samoupravne komunikacije so eden osnovnih pogojev, da se delavci v združenem delu lahko tvorno vključujejo v celoten splet samoupravnih odnosov in v politično delovanje. Obveščati in biti obveščen je ena izmed neodtujljivih dolžnosti in pravic samoupravljalcev. Zato se bo sindikat zavzemal za uveljavljanje takega medsebojnega obveščanja in samoupravnega komuniciranja, da bo postal vsak delavec res subjekt v samoupravnem odnosu in odločanju.

Tudi pri nas smo se zavzemali za dobro informiranost. Če smo dosegli le majhen delček kot začetek v naših prizadevanjih, potem lahko opravičimo stroške, ki so ob tem nastali.

Vsak član tozd, ki je član sindikata, ZMS ali ZK se mora na svojem delovnem mestu zavzemati za izpolnjevanje sprejetih resolucij.

Albina Škapin

Na sestanku novinarjev

S tov. Albino Škapin, urednico internega glasila »Naš glas«, sva se udeležili sestanka novinarjev in urednikov internih glasil, ki je bil dne 28. januarja 1975 ob deveti uri v sejni dvorani Intereurope. Priostni so bili uredniki internih glasil, predsedniki sindikatov in predstavniki mladine.

Po uvodni besedi, ki jo je imel član CK ZKJ, se je razprava nadaljevala.

Tov. Škapinovo, pa tudi mene je predvsem zanimalo področje urejanja internih glasil in kmalu se je na to temo razvila živahna razprava.

V naši organizaciji združenega dela redno izhaja mesečno interno glasilo »Naš glas«, zato bi bilo prav, da so tudi naši delavci seznanjeni s problemi, s katerimi se pogosto srečujejo uredniki takih glasil in njegovi sodelavci.

Kot je bilo na razpravi rečeno, naj bi bili vsi članki in poročila podani kar se da konkret-

no in z precejšnjo mero samokritičnosti, vendar se vse pogosteje opaža, da s strani bralcev, to je delavcev naše ozd ni dovolj odziva. Premalo je takšnih, ki bi s svojimi pripombami, vprašanji, predlogi in ne nazadnje tudi kritiko, aktivno sodelovali.

Namen izdajanja internega glasila je predvsem seznanjati vse zaposlene o novostih v okviru ozd in tudi izven nje, obenem pa je to tudi eden izmed načinov sodelovanja in reševanja problemov, ki zadevajo vse zaposlene v naši organizaciji.

Pri osnovnih organizacijah ZSMS smo se že dogovorili za dopisnika, ki bo obveščal bralce Našega glasu o akcijah mladine. Tako bomo mi v naši organizaciji poskrbeli za obveščanje. Kako bodo storile ostale organizacije še ne vemo, verjetno bi se morali tudi oni držati resolucij in sklepov kongresov. Le tako

Izdelava, polnjenje in zapiranje kokošje paštete v 100 g pločevinkah

Oddelek paradižnika — delavke pri polnjenju 150 g tub paradižnikovega koncentrata

Strelsko tekmovanje

Tekmovanje med tozd-i in samoupravnimi skupnostmi z zračno puško v počastitev dneva JLA 22. decembra 1974.

Odbor strelske družine je na svoji redni seji sklenil, da pospeši aktivnosti strelske družine in

organizira tekmovanje med tozd in samoupravnimi skupnostmi z zračno puško v počastitev dneva JLA 22. decembra 1974.

Izdelan je bil program treningov in tekmovanja. Napravljene so bile tudi nagrade za ekipni in posamezni uspeh v streljanju.

Prvonagrajenec Anton Bubola

Prvi, drugi in tretji nagrajenec

Zmagovalna ekipa

Obisk na treningih je bil zadovoljiv, vendar moramo pripomniti, da so najbolj številčni na treningih člani ekip iz tozd Iris.

Nagrade so bile: ena nagrada za ekipni uspeh in tri nagrade za posameznike, ki so dosegli najboljši uspeh.

Rezultati po ekipah in posameznikih so bili naslednji:

— prvo mesto je zasedla ekipa samoupravne skupnosti v sestavi Pavlinič Roman, Frančeškin Vojko, Mlekuž Marjan in Palčič Robert z 595 krogi od 800 možnih krogov;

— drugo mesto je zasedla I. ekipa tozd IRIS z 569 krogi;

— tretje mesto je zasedla ekipa tozd RIBA z 559 krogi;

— četrto mesto je zasedla II. ekipa tozd IRIS z 512 krogi;

— peto mesto je zasedla ekipa tozd Pločevinka z 465 krogi.

V konkurenci posameznikov je prvo mesto zasedel Bubola Anton z 175 krogi od 200 možnih in je za nagrado dobil foto-aparat, drugo mesto je pripadlo Pavlinič Romanu z 161 krogi, ki je dobil komplet peres, tretje mesto pa Vojko Frančeškin, ki je dobil kristalni pepelnik.

Tekmovanje je dobro potekalo, tako da se nihče ne more pritožiti glede pogojev boljšega uspeha.

Na koncu tekmovanja se je tov. Mlekuž Marjan zahvalil vsem prisotnim, tekmovalcem in organizatorjem ter podelil lepe nagrade za dosežen uspeh.

Odbor strelske družine »Delamaris« se zahvaljuje vsem, ki so se udeležili tekmovanja strelske družine »Darko Marušič« sodnikom in drugim, ki so nam omogočili, da damo naš skromen delež k proslavi 2. decembra, dneva JLA.

Vabimo nove člane k sodelovanju.

Višnjic Zarko

O držanju

Že odkar človek tlači to ljubo zemljico, je poznan glagol »držati« in sicer v zelo sporečni kombinaciji s povratnoosebim zaimkom »se«. Celu Adamu je bil že jasen njegov pomen, saj se je naduto skrival pred svojim predpostavljenim, ko ga je le-ta klical na odgovor. Njegovi potomci so poznavanje tega glagola zvesto podedovali.

Pravzaprav »držati se« ne zveni popolnoma slovensko, a z ozirom na to, da je v splošni rabi, velja o tem pojmu spregovoriti besedo ali dve. Zanj poznamo več sinonimov: vihati nos, biti važen, uganjati visokost itd., pomen pa je vedno isti, se pravi biti ponosen na nekaj, česar običajno sploh ni. Ljudje smo pač že po naravi nagnjeni k poveljanju svojih dejanj in lastnosti, nekateri v skromni meri, drugi in tretji brez mere. Ti zadnji so običajno tisti, ki pod milim nebom nimajo ničesar s čimer bi se mogli resnično postaviti, pa gre do v svojem hrepenenju po priznanju tako daleč, da se hvalijo z vsem, kar jim pač pade na pamet in se nato držijo zgolj zaradi stvari, pri katerih nimajo najmanjše zasluge. Spoznate jih po tem, da zlasti radi naštevajo akademske naslove iz kroga svojih bežnih znancev ali celo znancev iz kroga njihovih znancev (upam, da nisem nerazumljiva): oče mojega znanca direktorja, prijatelj sosed arhitekt, babičin bratranec v tretjem kolenu, ki je sodnik, tetine svakinje sestrična, ki je višja medicinska sestra, bratovega nekdanjega sošolca oče, ki je inženir itd. Tisti, ki nimajo tako imenitnega sorodstva ali prijateljev, se morajo zadovoljiti s tem, kar pač imajo, pa zato vse tisto toliko bolj napihnejo, kajti sicer ne bi imeli vzroka, da bi se lahko držali. Govorijo na primer o svojih izdatkih in sicer tako, da jih čisto malo napihnejo, za skromno ničilo, in tako pridobijo na ugledu pri svojih bližnjih, kateri si česa takega ne morejo privoščiti; razlagajo, kaj vse bodo kupili in koliko bo to stalo (ne glede na to,

da do nakupa nikoli ne pride) in strmečemu poslušalstvu vcepilajo zeleno zavist. Nekateri gledajo zviška na tiste, ki so šele pridobili vse, kar oni že imajo, in ti zadnji gledajo zviška na one, ki tega še nimajo. Včasih se ljudje držijo ne da bi sploh navedli vzrok, ker imajo enostavno premalo fantazije, da bi ga izumili, dobro pa vedo, da je imenitno, ako se držijo in mislijo, da s tem na okolico naredijo močan vtis, takih je pravzaprav še največ. Zelo važne obraze imajo in na ulici vas komajda pogledajo, čutiti vam dajo, da ste v primeri z njimi zelo majhni in s tem je njihovemu samoljublju že popolnoma zadoščeno, ne glede na to, da v resnici sploh nimajo vzroka za samoljublje in samovšečnost.

Se tretja vrsta ljudi je in to so tisti, ki bi se upravičeno lahko držali, saj imajo precej vzrokov bodisi v svoji razgledanosti, bodisi v svojem nesebičnem ravnanju v odnosih s svojimi bližnjimi, pa so namesto tega skromni in ne govorijo o svojih dobrih lastnostih. Ponavadi so kamen spotike tistim, ki se držijo, saj so le-ti na moč jezni nanje, ker imajo vse tisto, kar oni samo pravijo, da imajo.

Naj sedaj nihče ne misli, da hočem koga kritizirati! Tudi sama se namreč držim in sicer zato, ker mi je jasno, kako dobro vem, da človeških lastnosti ni mogoče revidirati, saj smo jih čisto ponedolžnem podedovali od svojih nemarnih prednikov.

Sonja Požar

Nagradna križanka

Uredniški odbor je preglezal 24 rešitev nagradne križanke.

Vesna Črnac je za uredniški odbor izbrala za prvo nagrajenega

Sorgo Josip 70.— din nagrade, Franc Mataus 50.— din druga nagrada,

Obreza Milan 30.— din tretja nagrada.

Izlet z ogledom

Dne 24. januarja je naše podjetje organiziralo izlet za pripadnike partizanske enote »Delamariš« kot nagrado za napore, ki so jih imeli na raznih vojaških vajah. Obiskali smo vojaško enoto garnizije na Vrhniki. Povabljeni so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij.

Zjutraj smo na vse zgodaj odpotovali iz Izole in se mimogrede ustavili na Kozini, kjer smo za kratak čas obiskali kapetana Đorđevića, ki je mentor našega voda.

Ob prihodu na Vrhniko nas je sprejel kapetan I. klase Mladenović, ki nas je vodil po vojašnici. Razkazali so nam nekatero naj sodobnejše orožje. Na koncu smo si ogledali razstavo o nastanku vojaške enote, po kateri se tudi ta enota imenuje. Ob koncu obiska smo se jim zahvalili za gostoljubje in jim podarili skromno darilo.

Da bi dan temeljito izkoristili, smo se iz Vrhnike napotili na ogled pivovarne Union v Ljubljano.

Sprejel nas je vodja proizvodnje. Vodil nas je po obratih, kjer nam je razkazal celotni potek proizvodnje piva. Polnjenje piva v steklenice je popolnoma avtomatizirano, tako da ročno delo odpade. Pogoji dela so zelo težki, posebno v poletni vročini, zaradi velikih temperaturnih sprememb in vlažnih prostorov.

Po ogledu proizvodnih prostorov so nam pripravili zakusko s pristinim unionskim pivom.

S. Ana

Na izletu

Fluktuacija zaposlenih

V mesecu decembru je bilo sprejetih na delo 8 delavcev, od tega 5 žena, in sicer:

1. Galič Dušan, 25 let, tozd Iris, KV.
2. Smrdelj Ivanka, 26 let, tozd Iris, NK.
3. Grbič Milka, 20 let, tozd Iris, KV.
4. Jerman Viljem, 16 let, tozd Riba, NK.
5. Djukič Velinka, 41 let, tozd Iris, NK.

6. Todorović Gordana, 23 let, tozd Iris, NK.
7. Cvijič Nada, 16 let, tozd Iris, NK.
8. Nuič Drago, 32 let, Sam. skup. službe, Skladišče Split, KV.

V mesecu decembru je odšlo iz podjetja 10 delavcev, od tega 4 žene, in sicer:

1. Slavec Marija, 18 let, tozd Pločevinka, potek sporazuma, NK.

STROKOVNA EKSKURZIJA DELAVCEV TOZD »IRIS«

Vodstvo TOZD »IRIS« je dostavilo odboru za pravice iz dela predlog odobritve sredstev za strokovno ekskurzijo. Strokovne ekskurzije so se udeležili 8. februarja v večini delavci iz neposredne proizvodnje TOZD »IRIS« in z najmanj dvema letoma delovne dobe v podjetju.

Namen strokovne ekskurzije je bil, da si neposredni proizvajalci ogledajo proizvodni proces podjetja s sorodno dejavnostjo.

Člani odbora za pravice iz dela so se s predlogom strinjali in na svoji 15. redni seji dne 1. 2. 1975 odobrili stroške za ekskurzijo, ki bodo znašali največ 25.000 din v breme stroškov izobraževanja.

V zvezi s tem so bili vsi enotnega mnenja in sprejeli stališče, naj se v teku leta omogoči tudi drugim tozd in samoupravni skupnostim ogled podjetij sorodnih dejavnosti. Teh ekskurzij naj bi se udeležilo iz vsake tozd oziroma samoupravne skupnosti po en avto-bus.

Zvezda Rudl

2. Sablič Jakov, 53 let, tozd Riba, invalid. upokojen, NK.
  3. Vojnić Ivan, 50 let, tozd Riba, redno upokojen, NK.
  4. Ignjatović Verica, 16 let, tozd Iris, potek sporazuma, NK.
  5. Prašelj Spartak, 26 let, tozd Riba, potek sporazuma, NK.
  6. Dodič Jožef, 61 let, tozd Riba, potek sporazuma, KV.
  7. Virens Tatjana, 23 let, Sam. skup. Sl., Komercialni sektor, sporazumno, ViSi.
  8. Radovanović Metka, 30 let, Sam. skup. Sl., Splošni sektor, sporazumno, ViSi.
  9. Dončić Dragomir, 23 let, tozd Argo, samovoljno, NK.
  10. Kocjančič Stefan, 53 let, tozd Iris, Invalid. upokojen, KV.
- Dne 31. 12. 1974 je bilo v podjetju zaposlenih skupaj 1384 delavcev, od tega 701 žena.

V mesecu januarju je bilo sprejetih na delo 10 delavcev, od tega 2 ženi, in sicer:

1. Kleva Nevijo, 21 let, tozd Argo, KV.
2. Maši Ramiz, 21 let, tozd Iris, NK.
3. Tomič Milorad, 22 let, tozd Argo, NK.

4. Prašelj Spartak, 27 let, tozd Riba, NK.
5. Batelič Vera, 19 let, tozd Argo, NSI.
6. Stare Nevenka, 20 let, tozd Riba, NSI.
7. Malenović Mirko, Sam. skup. Skupne službe, Skladišče Mitjatovac, KV.
8. Bonkompanjo Anton, 24 let, tozd Riba, PK.
9. Sambris Karlo, 45 let, tozd Riba, PK.
10. Jugovac Miro, 25 let, tozd Riba, KV.

V istem mesecu je zapustilo podjetje skupaj 12 delavcev, od tega 7 žena, in sicer:

1. Islamović Sakib, 19 let, tozd Iris, v JLA, NK.
2. Degraši Italia, 54 let, tozd Pločevinka, inval. upok., NK.
3. Zukanović Merima, 18 let, tozd Iris, sporazumno, NK.
4. Raspolič Marija, 53 let, tozd Pločevinka, invalidi. upok. NK.
5. Kadrič Mirsad, 21 let, tozd Iris, potek sporazuma, NK.
6. Mehinagič Zlatija, 23 let, tozd Iris, potek sporazuma, NK.
7. Bojič Bosiljka, 29 let, tozd Iris, potek sporazuma, NK.
8. Krančan Emilij, 47 let, Sam. skupnost Skupne službe, Razvoj, invalid. upok. KV.
9. Cerovac Dragica, 25 let, Sam. skup. Skupne službe, Finančni sektor, sporazumno, SSI.
10. Ognjenović Rajka, 21 let, tozd Iris, sporazumno, SSI.
11. Grbec Aleksander, 33 let, Sam. skup. Skupne službe, Splošni sektor, sporazumno, NK.
12. Babič Nenad, 25 let, Sam. skup. Skupne službe, Sklad. Zagreb, sporazumno, NK.

Dne 31. 1. 1975 je bilo v podjetju zaposlenih skupaj 1382 delavcev, od tega 696 žena.

Urejen Rdeči kotiček

Neurejenost v pisarni tehnologov v Irisu

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta so mi sodelavci in sodelavke iz skladišča v Irisu izkazali spoštovanje, za kar se jim iskreno zahvaljujem. Zahvaljujem se jim tudi za izkazano spoštovanje na njegovi zadnji poti.

Sajina Amalija

Na podlagi določbe 73., 74., 75., 76. in 77. člena samoupravnega sporazuma o združitvi temeljnih organizacij združenega dela kom-

binata konzervne industrije Delamaris Izola je zbor delovnih ljudi v dne od 19. 11. do 22. 11. 1974 sprejel

PRAVILNIK

O SAMOUPRAVNI DELAVSKI KONTROLI

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se opredeljuje in določa organizacija samoupravne delavske kontrole, njene naloge, način njenega delovanja ter pooblastila za njeno delovanje (131., 132., 133. člen osnutka ustave SR Slovenije).

2. člen

Samoupravna delavska kontrola je sestavni del samoupravne funkcije in družbene samozščite v sistemu delavskega in družbenega samoupravljanja.

Osnovna naloga in funkcija samoupravne delavske kontrole je, da deluje preventivno v smeri odstranjevanja in preprečevanja kršitev samoupravnih pravic delavcev delovne organizacije določenih z ustavo ter samoupravnimi akti in zakoni, kakor tudi, da odstranjuje nepravilnosti pri delu in pri poslovanju delovne organizacije ter, da zaradi pospešitve odstranjevanja vsakršnih nepravilnosti seznanja in mobilizira vse, delavce, samoupravne organe in družbenopolitične organizacije in organizacije družbenega nadzora pri družbenopolitičnih skupnostih. Nadaljnja naloga je, da omogoči delavcem dobiti objektivne informacije o bistvenih vprašanjih, da bi tako mogli odgovorno odločati o svojem delu.

3. člen

V zvezi z izvrševanjem nalog in funkcij samoupravne delavske kontrole so dolžni delavci ter organ samoupravne delavske kontrole v skladu z določili samoupravnih aktov, zakonskih predpisov in ustave odstranjevati in preprečevati ter pravočasno odstranjevati vzroke glede:

a) kršitve samoupravnih pravic delavcev ter zlorabe teh pravic na škodo delavcev,

b) kršitve določb ter dogovorov glede samoupravnih sporazumov, statuta in drugih splošnih aktov in sklepov organov delovne organizacije,

c) nevestno izvrševanje raznih funkcij in delovnih dolžnosti ter nevestno poslovanje s tem, da se zaostruje odgovornost in okvara,

d) kršitve poslovne morale in dobrih poslovnih pogojev — običajev kot tudi nelojalno konkurenco,

e) poškodovanje in okvara objektov in imovine ter vsakršno drugačno škodljivo delovanje, ki škodi skupnosti in posamezniku,

f) neracionalno in negospodarno poslovanje in vse vrste škodljivosti: razsipništvo, nedisciplinane, malomarnosti,

g) pojave podkupnine, kraje in korupcije in drugih oblik kriminala,

h) nepravilnosti v finančnem in materialnem poslovanju,

i) kršitve poslovne, službene in drugih tajnosti kot tudi kršitve delovne discipline in reda,

j) samovoljo skupin in posameznikov, ki škodujejo skupnosti in posamezniku,

k) zagotoviti čimbolj popolno informiranost oziroma ukrepe zoper neinformiranost.

4. člen

V svoji funkciji in pri delu je samoupravna delavska kontrola neodvisna, odprta in dostopna vsem delavcem z namenom, da bi lahko vsak posamezni delavec mogel opravljati družbeno kontrolo celokupnega dela in poslovanja delovne organizacije. Praviloma v delu kontrole sodelujejo vsi delavci.

Samoupravna delavska kontrola deluje na naslednjih načelih:

— na načelih socialističnih ralnih vrednot,
— na načelih zavarovanja delovne organizacije in družbene skupnosti kot celote,
— na načelu spoštovanja in zaščite pravic delavcev,
— na načelu materialne resnice,

— na načelu kontinuiranosti pri svojem delu,

— na načelu sodelovanja z vsemi delavci, samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami,

— na načelu varovanja poslovnih in drugih tajnosti,

— na načelu solidarnosti v kolektivu in izven ter vzajemnosti,
— na načelu totalne informiranosti.

II. ORGANIZACIJA IN DELOVANJE SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

5. člen

Samoupravno delavsko kontrolo praviloma opravljajo vsi delavci delovne organizacije tudi kot dolžnost in pravico, toda njeno delovanje se vrši preko njenega organa — odbor za samoupravno delavsko kontrolo (odbor SDK).

Delavci izvajajo samoupravno delavsko kontrolo predvsem tako, da v primeru ugotovitve oziroma, če je podan opravičeni sum o obstoju nepravilnosti, takoj o tem obvestijo odbor SDK.

6. člen

Odbor SDK ima predsednika in 4 člane, ki jih izvoli zbor delavcev za dobo 2 let. Nihče ne more biti dvakrat zapored izvoljen v odbor. SDK.

Za člane odbora SDK ne morejo biti izvoljeni: direktor delovne organizacije, vodilni ter vodstveni delavci in pa člani kolektivnih organov delovne organizacije, dokler jim traja mandat.

Članom odbora SDK ne more prenehati proti njihovi volji lastnost delavca v združenem delu za časa njihovega mandata, razen v primeru izključitve, v primeru, da je po pridobitvi lastnosti delavca v združenem delu zamolčal ali dal neresnične podatke glede pogojev, določenih za delo na določenem delovnem me-

stu in so ti podatki vplivali na pridobitev lastnosti delavca v združenem delu, če je delavcu po zakonu oziroma po pravno-močni odločbi sodišča ali drugega organa prepovedano opravljanje dela na delovnem mestu, na katerem dela, če je delavec obsojen na zapor, daljši od šest mesecev, če je delavcu izrečen varnostni, vzgojni ali varstveni ukrepi, ki traja več kot šest mesecev, kakor tudi če mu po zakonu prenehajo lastnosti delavca v združenem delu.

7. člen

Poleg odbora delavske kontrole, ki deluje za celo OZD se izvoli tudi komisije delavske kontrole po TOZD.

Take TOZD se izvolijo

1. za TOZD Iris 3 člane
2. za TOZD Argo 3 člane
3. za TOZD Ploč. 3 člane
4. za TOZD Riba 3 člane.

8. člen

Komisije delavske kontrole TOZD delujejo v okviru pravic in dolžnosti, ki so navedene v tem pravilniku za svojo TOZD.

9. člen

Komisija delavske kontrole TOZD obravnava in raziskuje vse zadeve, ki se tičejo njihove TOZD.

V kolikor zadeva, ki je predmet obravnave delavske kontrole in ki presega okvir TOZD ali pa se tiče več TOZD ali TOZD in samoupravno skupnost pa zadevo obravnava odbor delavske kontrole DO.

10. člen

Status komisije delavske kontrole TOZD je enak, kar je določeno v drugem odstavku ter tretjem odstavku 6. člena tega pravilnika.

Odbor SDK kot organ samoupravne delavske kontrole predvsem na osnovi 3. člena in še zlasti preprečuje družbeno škodljive pojave v delovni organizaciji, nezakonnosti, neopravičena prisvajanja dohodka, kakor tudi tiste deformacije, ki formalno predstavljajo kršenja zakonitosti in to tako, da opravlja kontrolo in nadzor:

a) nad izvajanjem samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, statuta, internih samoupravnih sporazumov ter splošnih aktov, kakor tudi istovčasno nad upoštevanjem določb ustave in pozitivnih zakonskih predpisov,

b) nad uresničevanjem pravic delavcev določenih s statutom, samoupravnimi sporazumi, splošnimi akti in zakonskimi predpisi,

c) nad izvajanjem sklepov organov upravljanja,

d) nad poslovanjem in finančno-materialnim stanjem delovne organizacije,

e) nad uporabo sredstev, opreme in naprav,

f) nad obveščanjem delavcev v delovni organizaciji,

g) nad pravočasnim izvrševanjem obvez od družbene skupnosti in do tretjih oseb,

h) nad načinom zavarovanja objektov in naprav,

i) nad izvajanjem ukrepov varstva pri delu in nad uporabo zaščitnih sredstev,

j) nad drugimi opravili in posli v primeru izkazane potrebe.

11. člen

V zvezi z izvrševanjem kontrole in nadzora nad finančno-materialnim poslovanjem delovne organizacije odbor SDK predvsem kontrolira, nadzira in stalno spremlja:

a) delitev dohodka na osebne dohodke, skupno porabo in sklade,

b) namensko uporabo sredstev skupne porabe in sredstev namenjenih za reklamo, propagando in reprezentanco,

c) namensko in racionalnost uvedbe dela daljšega od polnega delovnega časa,

d) namensko in racionalno trošenje investicijskih sredstev,

e) pravilnost izplačil vseh izdatkov in stroškov ter poslovanja z denarjem, materialom in sredstvi,

f) periodične obračune in zaključne račune,

g) uporabo sredstev o dnevnih-cah za službena potovanja, kilometrinah in terenskih dodatkih,

h) način opravljanja popisov in inventur,

i) glede skrbi za socialno-materialne probleme delavcev,

j) vsa ostala opravila po predpisi o finančnem in materialnem poslovanju.

12. člen

Zaradi opravljanja nalog iz predhodnih dveh členov tega pravilnika morajo strokovne službe delovne organizacije redno dostavljati odboru SDK vse obstoječe gradivo in druge materiale, na podlagi katerih bi bilo mogoče opravljati vse zadolžitve iz predhodnih dveh členov. Poleg navedenega lahko odbor SDK direktno zadolži posamezno strokovno službo v delovni organizaciji, da pripravi določeno gradivo in izvede potrebne analize. O načinu obveščanja se podrobneje določi na seji delavskega sveta.

Pri opravljanju svojih nalog sodeluje odbor SDK tudi z organi družbenega nadzora izven delovne organizacije (Služba družbenega knjigovodstva, inšpekcije, itd), zlasti pa z nadzorno komisijo pri SO Izola.

13. člen

V primeru, da se pojavi opravičeni sum o obstoju nepravilnosti ima odbor SDK pravico takoj opraviti ogled in pregled poslovnih knjig, dokumentov ter drugih materialov in predmetov, pri čemer mora, predno prične postopek po tem členu, obvestiti nadrejenega, enote oziroma službe, v kateri se ima izvršiti ogled in pregled ter organe upravljanja.

Odbor SDK ima pravico, da zahteva od vodilnih v delovnih organizaciji v zvezi z njihovim nepravilnim delom oziroma v zvezi z nepravilnostmi delavcev pod njihovim vodstvom, pismeno poročilo.

14. člen

Odbor SDK je neodvisen in samostojen pri svojem delu, vendar nima pravice odločanja. Na podlagi svojih ugotovitev predlaga delavskemu svetu ustrezne ukrepe, o čemer mora obvestiti tudi delovno skupnost in prizadete.

Delavski svet podjetja je dolžan v roku pol meseca odločiti, ali bo začel predlagani postopek ali pa ga bo zavrnil zaradi tega, (nadaljevanje na strani 2)

(nadaljevanje s 1. strani)
ker ni bilo podanih pogojev za njegovo sprožitve. O svoji odločitvi mora takoj obvestiti odbor SDK. Obvestilo o zavrnitvi predloga mora biti dano z obrazložitvijo.

V primeru, da delavski svet ugotovi predlogu odbora SDK in prične s predlaganim postopkom, mora o tem postopku in o izvršenih predlaganih ukrepih obvestiti odbor SDK.

V primeru, da odbor SDK pri izvrševanju svojih nalog ugotovi, da so bili kršeni zakonski predpisi, zaradi česa se storilca preganja po službeni dolžnosti mora o tem takoj obvestiti pristojne organe pregona.

15. člen

Odbor SDK mora pri svojem delu poročati zboru delovnih ljudi o svojem delu vsako trome- sečje in po potrebi pri tem zahtevati od zbora smernice za nadaljnje delo.

16. člen

Odbor SDK sprejema svoje ugotovitve, mišljenja, predloge in podobno na sejah, z večino glasov vseh članov odbora. Seje odbora sklicuje predsednik po potrebi, najmanj pa enkrat na dva meseca. Na sejo odbora SDK so

lahko vabljeni tudi strokovnjaki, ki so mu potrebni za nudenje strokovne pomoči. Odbor SDK je sklepčen kadar prisostvuje seji večina vseh njegovih članov.

Seje odbora so javne.

O de lu odbora SDK se piše zapisnik.

17. člen

Delavci podjetja, kakor tudi organi upravljanja ter družbeno-politične organizacije se lahko s svojimi zahtevami in predlogi obračajo na odbor SDK v zadevah, za katere je po določbah tega pravilnika zadolžen. O vsaki zahtevi ali predlogu je odbor SDK dolžan, da v roku 30 dni odloči in o svoji odločitvi obvesti predlagatelja.

V primeru, da odbor SDK ne postopa v skladu z določbo prejšnjega odstavka tega člena, lahko predlagatelj o tem obvesti zbor delovne skupnosti delovne organizacije.

18. člen

Ta pravilnik je centralni delavski svet na svoji 9. seji, dne 25. 12. 1974 verificiral in ugotovil, da je bil pravilno sprejet.

Predsednik
centralnega delavskega sveta
Franc Kranjc, l. r.

Čemu ukrepi

Negativni finančni rezultat po zaključnem računu za leto 1974 nam nalaga dolžnost, da mobiliziramo vse sile za čimprejšnjo odpravo obstoječih pomanjkljivosti, za izkoriščanje razpoložljivih rezerv in zagotovitev zadostne poslovne uspešnosti.

Za realizacijo tega sprejemamo naslednji

PLAN UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE POSLOVANJA

I. Na področju splošnega reda, discipline in delovnih odnosov:

10. Izboljšati je treba splošno disciplino v delovni organizaciji. Zaostriti je treba disciplino pravočasnega prihajanja na delo, splošnega počitka v proizvodnji za čas delovnega odmora in točnega zaključka dela ter odhoda z dela.

11. Zmanjšati je treba število brezplačnih dopustov. Zaostriti je treba režim začasnih odhodov z dela.

12. Letni plan dopustov mora zajeti vse zaposlene v delovni organizaciji. Po tem planu se je treba točno ravnati, ne le v splošnih in strokovnih službah, temveč tudi v proizvodnji.

Rok 15. 5. 1974.

13. Zagotoviti je treba čim bolj racionalno zaposlitev delovne sile s poenostavitvijo dela, zlasti administrativnega in mehanizacijo rutinskega dela.

14. Revidirati je treba sistem odobravanja nadurnega dela in odpraviti plačilo nadurnega dela za vodilne in vodstvene delavce. Revidirati je treba način in višino plačevanja za delo ob prostih sobotah in praznikih — skladno s sindikalno listo.

Za izvedbo vseh navedenih nalog je zadolžen splošni sektor.

Rok za izvršitev del: 30. 4. 1974 (razen za točko 12).

II. Na področju planiranja in organizacije dela

20. Revidirati je treba sistem operativnega planiranja proizvodnje in prodaje tako, da bo enoten za vse tozd — zadolžen biro za ekonomiko.

Rok: čim prej.

21. Izdelati je treba metodiko spremljanja izpolnjevanja planov — zadolžen biro za ekonomiko.

Rok: čim prej.

22. Uskladiti je treba osebne dohodke na osnovi obstoječega pravilnika o osebnih dohodkih. Zadolžen splošni sektor.

23. Pripraviti je treba predlog novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov z ozirom na nove predloge za nagrajevanje (ceniki del, itd.) — zadolžen biro za ekonomiko.

Rok: 1. 8. 1974.

24. Urediti je treba organizacijo splošnih služb ter organizacijo znotraj tozd. Zadolžen biro za ekonomiko.

Rok: 15. 5. 1974

25. Popraviti in z ozirom na novo organizacijo je treba uskladiti obstoječi predlog pravilnika o sistematizaciji delovnih mest — zadolžen biro za ekonomiko.

Rok: 1. 9. 1974

III. Na področju prodaje:

30. Revidirati je treba pravilnik o določanju prodajnih cen, vključni naj se tudi izvoz, s tem, da se pristojnost za odobravanje prodajnih cen prenese na tozd.

31. Izvozne cene morajo dosežati najmanj 20% kritje, računamo od neto prodajne cene (t. j. prodajne cene, zmanjšati za prevoz do jugomeje in za provizijo), a pri najmanj 25% izvozni premiji.

Izvozne cene z manjšim kritjem morajo predhodno odobriti pooblaščenec tozd in glavni direktor.

32. Komercialni sektor ne bo sklepal izvoznih zaključkov z dobo veljavnosti, daljšo od 60 dni.

33. Team strokovnjakov, sestavljen iz predstavnikov marketin- ga, razvoja, nabave in prodaje bo sestavil vrednostno analizo izdelkov s posebnim ozirom na ceno embalaže in drugega pomožnega materiala z namenom, da se na tem področju doseže večja rentabilnost.

34. Za hitrejšo širitev plasm- na na domačem tržišču bo komercialni sektor sestavil konkretne predloge za kadrovske izpolnitve in pomladitev, zlasti potniške mreže, z uvedbo novih metod prodaje ter potrebne investicije za izpopolnitev dostavnega parka — vključni naj se tudi oddelek nabave in prodaje sveže ribe (tozd Ribab).

Za izvedbo vseh navedenih nalog je zadolžen komercialni sektor.

Rok za izvedbo: točk 33, 34 in 35 je 30. 4. 1974.

35. Skrajšati in konkretno odrediti število dni v katerih se mora izvršiti odprema blaga kupcu (DT) in istočasno skrajšati roke plačil.

IV. Na področju nabave

40. Za vsak proizvod je treba zagotoviti perspektivno surovinsko osnovo, katere nadaljnji razvoj je ena od osnovnih nalog naše delovne organizacije.

Glavni direktor bo na osnovi predlogov razvojno tehničnega sektorja določil organizacijo in osebe za stalno delo na učvrstitvi surovinske baze (služba kooperacije) za vse glavne izdelke.

Rok: 1. 5. 1974

41. Z ozirom na to, da tvorijo stroški za osnovni in pomožni material okrog 80% celotne lastne cene, je od izrednega pomena, po kakšnih cenah delovna organizacija nabavlja material. 1% prihranka na cenah materiala predstavlja že več kot 3.000.000 din.

Z ozirom na navedeno je čim ugodnejša nabava materiala ena od stalnih glavnih nalog nabavne službe.

Se posebej pa zaradi sedanje situacije bo nabavna služba predložila vodstvu podjetja predlog, pri katerih materialih in ob kakšnih pogojih bi bilo mogoče doseči ugodnejše nabavne cene.

42. Dokončno je treba izdelati pravilnik o prevzemanju rib in v njem določiti dolžnosti glede priprave vsega potrebnega za nemoten prevzem rib za časa ribolova — zadolžena nabavna služba.

Rok za izvedbo točk 41 in 42 je 15. 4. 1974.

V. Na področju proizvodnje

50. Vodstva tozd bodo dala izdelati analizo izkoristkov materiala.

Rok za izvedbo: 1. 5. 1974.

51. Vodstva tozd bodo izdelala študijo za določitev minimalnih proizvodnih serij in optimalnih proizvodnih kapacitet za vse vrste izdelkov.

Rok za izvedbo: 30. 4. 1974.

52. Vodstva tozd bodo izdelala plan za uvedbo polne 2. izmene in ukrepov, potrebnih, da se lahko organizira dvoizmensko delo.

Rok za izvedbo: 15. 4. 1974.

53. Razvojni sektor kot nosilec naloge, izdela v sodelovanju s službo tehnične kontrole, tehnološki posameznih tozd in službo nabave interne normative surovin in materialov.

Rok: 5. 7. 1974.

VI. Na področju financ:

60. Doseči je treba optimalno angažiranje obratnih sredstev. Zato bo nabavna služba skupaj s proizvodnjo in prodajo sestavila program, do kdaj in na kakšen način bodo likvidirane prekomerne ali prepočasne obračajoče zaloge materialov in polizdelkov.

Rok za izvedbo: 15. 4. 1974.

61. Tekoča nabava redno uporabljenih osnovnih materialov je mogoča le v primeru, da se za vse prekomerne (ki presega poprečne zaloge) nakupe osnovnega materiala pravočasno zagotove potrebna finančna sredstva.

62. Nabavni sektor mora skrbeti za to, da se zaloge materilov gibljejo v okviru optimalnih zalog.

63. Vodstva tozd in samoupravnih skupnosti bodo določila osebe, ki lahko izdajajo naročila (podpisujejo ustrezne naročilne dokumente) za nastanek fiksnih stroškov.

Te osebe nosijo odgovornost za to, da se fiksnih stroški omejujejo na najnujnejši obseg in v okviru plana fiksnih stroškov.

Fiannčni sektor bo kontroliral izvajanje tega ukrepa.

64. Biro za ekonomiko bo sestavljal trome sečno poročilo o osebni porabi in poročilo predložil v obravnavo organom upravljanja.

65. Služba za vzdrževanje bo predložila program gospodarjenja z elektriko, vodo ter paro.

Rok: 15. 4. 1974.

VII. Na področju razvoja:

70. Delovna organizacija bo v okviru HP dokončno uskladila razvojne programe med članicami HP.

Rok: 15. 4. 1974.

71. Delovna organizacija bo do 30. 4. 1974 sprejela osnutek srednjeročnega razvojnega programa delovne organizacije.

Glavni direktor imenuje team, ki bo sestavil predlog tega programa.

Rok: 10. 4. 1974.

Glavni direktor
Golob ing. Bogdan, l. r.

POROČILO O IZVAJANJU SPREJETIH UKREPOV

Centralni delavski svet je na svoji 5. seji, dne 28. 5. 1974 sprejel sklep, da naj glavni direktor do prihodnje seje CDS predloži pismeno poročilo o izvršenih ukrepih za izboljšanje poslovanja in o vzrokih za neizvršitev.

V tej zvezi sem zahteval na seji strokovnega kolegija, da morajo vsi odgovorni, ki so zadolženi za izvajanje ukrepov dostaviti pismeno poročilo o neizvršenih ukrepih na podlagi katerega bom lahko sestavil poročilo za CDS.

Prav tako so bili ponovno pismeno opozorjeni z dopisom dne 14. 10. 1974 in bilo je celo precizno razmeheno kdo je dolžan po posameznih točkah poročati.

Poročilo smo sprejeli od Splošnega sektorja, Razvojnega sektorja, Ekonomsko-organizacijskega sektorja in tozd Pločevinka.

Iz teh poročil je razvidno, da so ukrepi, ki so se nanašali na (Nadaljevanje na 3. strani)

(nadaljevanje z 2. strani)
službo v Splošnem sektorju v glavnem izvršeni, razen nabave novih kontrolnih ur, ki bodo nabavljene šele v februarju 1975, ker jih firma »Solari« iz Udine ne more izdelati.

Iz poročila ekonomsko-organizacijskega sektorja je razvidno, da so v zamudi glede priprave pravilnika o delitvi OD (rok 1. 8. 1974), ker se je zavleklo zaradi ukrepa o predhodni uskladitvi OD. Sedaj je citirani pravilnik v obravnavi in bo po predpisanim postopku sprejet.

Prav tako je v zamudi izdelava pravilnika o sistemizaciji delovnih mest (rok je bil 1. 9. 1974), vendar bo tudi ta pravilnik kmalu sprejet.

Razvojna služba je svoje naloge tudi izvršila, razen naloge o izdelavi internih normativov materialov, ki so sicer izdelani vendar niso dokončno uveljavljeni. Razvojna služba je te normative izdelala 8. 8. 1974 in jih razposlala vsem službam z željo, da bi to proučili in jim poslali pripombe, ki bi služile kot dopolnilo, saj so ti interni normativi prepotrebno gradivo, ki ga moramo prenesti v naše poslovanje. Na to gradivo do danes razvojna služba ni prejela nobene pripombe.

Tozd Pločevinka je ukrepe, ki se nanašajo na ta tozd v celoti izvršila.

Drugi poročil nisem prejel, iz katerih bi lahko ugotovil kaj je bilo storjenega na teh področjih dela.

Lahko pa trdim, kakor je bilo že razvidno iz prvega poročila o izvajanju ukrepov, da so bili storjeni določeni premiki v korist izboljšanja poslovanja.

Izola, dne 22. 11. 1974

Glavni direktor
Golob ing. Bogdan, l. r.

Centralni delavski svet kombinata Delamaris Izola je na svoji 8. redni seji dne 25. 11. 1974 sprejel naslednji

SKLEP

V zvezi s poročilom glavnega direktorja z dne 22. 11. 1974 o izvajanju sprejetih ukrepov dne 6. 4. 1974 je bilo sprejeto naslednje:

— Ekonomsko organizacijski sektor naj poskrbi, da se po predpisanem postopku čimprej sprejmeta samoupravni sporazum o skupnih načelih za delitev sredstev za osebne dohodke in začasni akt o sistemizaciji delovnih mest kombinata Delamaris Izola.

— Razvojna služba naj ponovno opozori vse strokovne službe, da posredujejo morebitne pripombe na interne normative materialov, ki so jim bili posredovani v mesecu avgustu letos. Interni normativi materiala morajo biti potrjeni do konca 1974. leta.

Predsednik
centralnega delavskega sveta
Franc Kranjc

Novi zakon

ZNACILNOSTI NOVEGA ZAKONA O VARSTVU PRI DELU

S 1. aprilom 1975 bo nastopil novi varnostni inženir. Za »Naš glas« nam je pripravil prve članke o varstvu pri delu.

Sestnajstega oktobra je skupščina SR Slovenije sprejela nov zakon o varstvu pri delu. Istočasno sta prenehala veljati oba prejšnja, republiški in temeljni. Novi zakon je pomemben prispevek k vsebinsko boljši ureditvi zakonov o varstvu pri delu, poleg tega pa usklajuje to pomembno področje tudi ustrezna zahteva nove ustave. Gre za uveljavljanje ustavnih načel, po katerih ima delavec pravico odločiti tudi o pogojih svojega dela ter pravico do delovnih pogojev, ki mu zagotavljajo telesno in moralno celovitost in varnost.

Največja značilnost novega zakona je v tem, da ureja le splošna sistemska vprašanja, konkretno urejanje tega področja pa je prepuščeno samoupravnemu urejanju v organizaciji združenega dela. Za zagotavljanje pravic do varstva pri delu ter za varno delovno okolje in delovne razmere morajo skrbeti delavci v organizaciji združenega dela.

To svojo dolžnost morajo izpolnjevati predvsem:

- z določanjem varstvenih ukrepov in normativov,
- z urejanjem varstva pri delu in z organiziranjem službe varstva pri delu,
- s samoupravnimi sporazumi in drugimi splošnimi akti,
- s takšnim organiziranjem in izvajanjem delovnega procesa, v katerem so zajeti varstveni ukrepi in normativi kot sestavni del tega procesa ter

— z izvajanjem predpisov o varstvu pri delu.

Vsaka izmed teh okvirnih nalog delavcev v delovnih organizacijah je v zakonu natančneje obdelana. Ob njihovem prilaganju na naše razmere kaj lahko izluščimo tudi naloge, ki nas čakajo. Te so:

1. Najkasneje do 25. maja 1975 bomo morali sprejeti sporazum o varstvu pri delu, v katerem bo treba določiti zlasti:

- varstvene ukrepe in normative pri posameznih delih,
- vrste in stopnje nevarnosti pri opravljanju del na posameznih delovnih mestih ter naloge in odgovornosti, ki jih imajo delavci na delovnih mestih v zvezi z zagotavljanjem varnega delovnega okolja in varnih delovnih razmer,
- način vzgoje in izobraževanja v zvezi z varstvom pri delu,
- delovna mesta, kjer je nevarnost za poškodbe in zdravstvene okvare večja, ter posebne pogoje, ki jih morajo izpolnjevati delavci pri takšnih delih (zdravstveno stanje, psihofizične sposobnosti, strokovna usposobljenost ipd.),

— delovne priprave in naprave ter delovne prostore, ki jih je treba občasno pregledati in preizkusiti ter način opravljanja teh pregledov in preizkusov,

— organizacijo službe varstva pri delu in opis odgovornosti delavcev te službe pri opravljanju strokovnih nalog s področja varstva pri delu in zagotavljanja izpolnjevanja varstvenih ukrepov in normativov,

— način izpolnjevanja obveznosti do inšpekcije dela,

— pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev v zvezi z varstvom pri delu in urejanju drugih vprašanj s tega področja.

Vseh naštetih nalog pa ni potrebno urejevati samo s sporazumom. To bi niti ne bilo smotno, saj se mora del nalog prilagajati spremembam v tehnoloških procesih, postopek sprejemanja sporazuma pa je, kot vemo dolgotrajen in zapleten.

Zato zakon dopušča možnost urejanja nekaterih vprašanj z drugimi splošnimi akti, na primer s pravilniki. Nastaja pa vprašanje, kaj naj organizacije združenega dela urejajo s sporazumom in kaj z drugimi akti ter na kakšnih ravneh (TOZD) — celotne organizacije naj bodo ti akti sprejeti. Glede tega so presoje strokovnjakov s tega področja v naši republici še vedno različne, mi pa smo si kljub temu že izoblikovali naslednje mnenje:

— samoupravni sporazum o varstvu pri delu naj bi bil sprejet na ravni organizacije združenega dela. Zajemal in urejeval pa naj bi vsa temeljna vprašanja s tega področja:

— vse izvršilne zadeve v zvezi z varstvom pri delu, sprejeti na ravni temeljnih organizacij združenega dela.

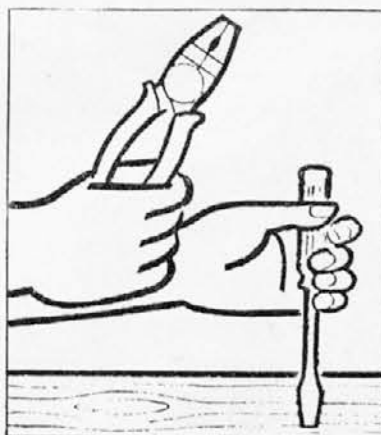
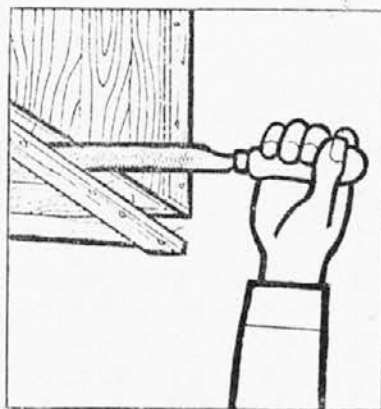
Po naši presoji je taka ureditev še najbolj ustrezna. Tako bo sporazum o varstvu pri delu zagotavljal vsem delavcem podjetja za opravljanje enakih del enake pravice in obveznosti iz varstva pri delu, skrbel za izenačevanje delovnih pogojev med temeljnimi organizacijami ne glede na njihove finančne možnosti in podobno. Pravilniki v tozd pa bodo še bolj omogočili delavcem izpolnjevanje njihovih ustavnih pravic do NEPOSREDNEGA urejanja področja, ki je tako izrednega pomena za njihovo varno in uspešno delo.

2. Zahteve varstva pri delu bomo morali vpeljati v vse delovne postopke, in sicer tako, da bo to področje res njihov sestavni del. Izpolnjevanje teh obveznosti bo moralo biti izvedeno že iz dokumentacije opravljanja določenega dela. Tako bodo morali projektanti gradbenih objektov, projektanti delovnih priprav in naprav, projektanti tehnoloških procesov ipd. priložiti svojim projektom tudi pismeno izjavo z navedbo, kateri predpisi ali splošno priznani varstveni ukrepi in normativi so v projektu upoštevani. Enako izjavo bodo morali dati tudi uvozniki delovnih priprav in naprav ter tehnične dokumentacije za gradbene objekte. Ker nismo projektantska ali uvozna organizacija, nas določila v zvezi s tem ne zadevajo v celoti, pa ne smemo pozabiti, da pri tem zakon ne dela izjem in da tudi mi sami projektiramo tehnološke postopke, rekonstrukcije gradbenih objektov, ogrevanje in ventilacijo in podobno ter da precej delovnih priprav in naprav ter tehnične dokumentacije tudi sami uvažamo. Poleg tega je treba povedati, da so sankcije za neizpolnjevanje teh obveznosti izredno velike, saj znaša od 5000 do 50 000 din za delovno organizacijo in od 500 do 15 000 din za odgovorno osebo.

3. Poskrbeti bomo morali tudi za poučitev vseh delavcev o varstvu pri delu in njihovo znanje tudi večkrat preizkusiti. Pri tem bomo morali zapolniti vrzel, ki so jih delavcem pustile poklicne in druge šole ter mlačnost naše delovne organizacije do urejanja tega vprašanja v preteklih letih. Kazen za neizpolnjevanje te obveznosti je nekoliko blažja, vendar še vedno do 50 000 din za organizacijo in do 5000 za odgovorno osebo.

4. Zagotoviti bomo morali, da se bodo uporabili samo takšni objekti, delovni prostori, delovne priprave in naprave ter sredstva za osebno varnost, ki ustrezajo predpisom o varnosti pri delu in zagotavljajo delavcem varno delo.

Dušan Milivojevič

Orodje smemo uporabljati le za tisto delo, za katero je določeno. Pile ne smemo uporabljati za odpiranje zabojev, z izvijačem ne smemo luknjati in klešče ne uporabljamo namesto kladiva ali izvijača.

Nesreče pri delu

V mesecu novembru so se v našem kombinatu zgodile naslednje nesreče pri delu:

1. Vodopija Vladimir, zaposlen v TOZD RIBA, se je urezal v rob pločevinaste posode.

2. Stule Marčelo, zaposlen v TOZD ARGO, je med prevozom domov padel z motorja in se udaril v obraz.

3. Markovič Danica, zaposlena v TOZD IRIS, se je med rezanjem glav sardele s kostjo zbodla v prst leve roke.

4. Marun Stana, zaposlena v TOZD IRIS, je med prihodom na delo padla in si poškodovala nogo.

5. Jožič Anđa, zaposlena v TOZD IRIS, se je med pripravljanjem doz urezala v prst desne roke.

6. Cetin Teodora, zaposlena v TOZD IRIS, se je med striženjem rib s škarjami urezala v prst leve roke.

7. Medica Cecilija, zaposlena v TOZD IRIS, se ji je med od-

hodom z delovnih miz na zapiralne stroje spodrsnilo in pri padcu se je udarila v hrbtenico.

8. Markovič Alojz, zaposlen v TOZD IRIS, je pri odpiranju vrat stopil na led in padel ter si zlomil desno roko.

9. Felda Venčeslav, zaposlen v TOZD IRIS, se mu je pri prevozu odpada spodrsnilo in pri padcu si je močno poškodoval hrbtenico.

10. Krajcerc Celestina, zaposlena v TOZD ARGO, je pri čiščenju stekel padla z lestve in se udarila.

11. Hrvatič Rajko, zaposlen v TOZD IRIS, mu je pri nakladanju plastičnih ribjih zabojev na kamion padel zaboj na mezinec leve roke.

12. Tavčar Josipa, zaposlena v TOZD IRIS, se je pri rezanju kruha urezala z nožem.

13. Mamilović Marija, zaposlena v TOZD IRIS, si je pri prenašanju zabojev za embalažo poškodovala palec desne noge.

14. Hrvatini Bruno, zaposlen v obratu Riba v Poreču, se mu je

pri skoku s kopnega v čoln spodrsnilo.

15. Pečar Jožef, zaposlen v TOZD RIBA, je pri prehodu iz ladje na svetilni čoln padel na ograjo ladje in se poškodoval v levo stran reber.

Iz tega je razvidno, da se je v mesecu novembru zgodilo 15 nesreč, od tega 13 nesreč na delovnih mestih, 1 nesreča pri prihodu na delo, 1 nesreča pa pri odhodu z dela.

Podatke zbrala Sila Lelija

JANUAR

1. Mandalenič Nela, zaposlena v tozd IRIS, se je med pranjem stroja opekla z vročo vodo mešano z lužnim kamnom — desna stran hrbta.

2. Dereta Branko, zaposlen v tozd IRIS, je pri stroju za kuhanje ribe padel in se močno udaril v desno roko.

3. Grbec Ernesta, zaposlena v tozd IRIS se je pri vlaganju polnih doz Picnika urezala ob rob doze.

4. Zigante Angela, zaposlena v tozd IRIS je med čiščenjem skuše prišla za kanton poln praznih doz ter se z eno dozo urezala v prst kazalec desne roke.

5. Obreza Milan, zaposlen v tozd IRIS. Pri strganju stenskega zidu mu je padel v desno oko košček belila.

6. Čatič Šefik, zaposlen v tozd IRIS se je med prevozom svežih rib na delovne mize urezal v prst kazalec desne roke.

7. Prodan Milijana, zaposlena v tozd ARGO, je na poti na delo padla in si pri tem zvilila desno nogo.

8. Morato Ivanka, zaposlena v tozd IRIS je pri pranju in čiščenju tal v hali za kontaktno zmrzovanje ribe padla in si pri tem zlomila desno roko v zapestju.

9. Ziber Odorina, zaposlena v tozd ARGO se je med zapiranjem polnih doz urezala v prst sredinec in prstanec leve roke,

10. Bošnjakovič Miroslav, zaposlen v tozd ARGO, je pri čiščenju stroja pognal jermen in se pri tem urezal v mezinec na desni roki,

11. Tuljak Ofelija, zaposlena v tozd ARGO se je ponesrečila, ko je hotela popraviti nalepko, ki ni šla ravno, pri tem pa ji je stroj prijel dva srednja prsta leve roke.

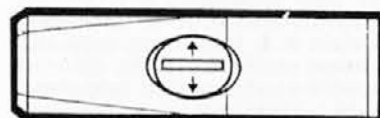
12. Gregorič Alojz, zaposlen v tozd IRIS je pri nakladanju kartonov na voziček padel vznak na rob okna.

Iz tega je razvidno, da se je v mesecu januarju 1975 zgodilo 12 nesreč, od tega 11 na delu in 1 pri prihodu na delo.

Lelija Fičur

Ročna orodja naj bodo vedno čista.

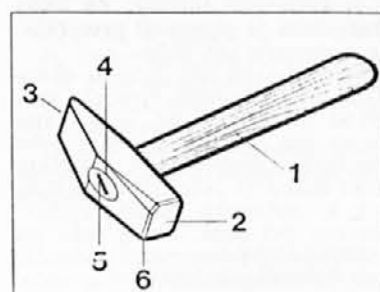
Napačno

Zagodka je pribita tako, da je vzporedna z osjo kladiva, zaradi tega pritiska držalo samo z dveh strani.

Pravilno

Zagodka naj bo pribita poševno na os kladiva, tako, da je držalo pritisnjeno na os stene odprtine.

Kladivo visoke kakovosti spoznamo po naslednjih značilnostih:

— držalo kladiva naj ima letnice v lesu, ki potekajo vzporedno z osjo držala,

— površina držala naj bo čista in naj po možnosti ne bo lakirana,

— držalo naj se prilega dlanu.

— držalo naj bo centrično nasajeno,

— z zagozdo moramo preprečiti, da se kladivo ne sname.

— ploski del in rob kladiva naj bosta zglačeni,

— robovi naj bodo poševno obdelani.

Nabavni oddelek se je preselil v prostore prodaje v Argo, prodajni oddelek pa je prišel v prostore Komerciale pri TOZD Iris. Na sliki Marija Kranjc, referent v nabavi

Rozita Hrvatič na stroju v finančno-računskem sektorju

Pišite
v »Naš glas«!